

**Yhteistyö
kasvatustieteessä
lisääntyy Karjalan ja
Oulun yliopiston välillä**

8.4. 2002

**Verstaan valoissa:
Miksi matematiikan
yliopisto-opetusta
ei arvosteta?**

**Saamen kieli
rantautuu
Japaniin**

**o
t
s
i
o
p
i
s
t
o
t
i
e
t
t
i**

6

OULUN YLIOPISTO

tietopisto

Oulun yliopistoväen tiedotuslehti

tässä numerossa:

KASVOTUSTEN	1
HALUTAAN OSTAA	12
HALLITUKSEN PÄÄTÖKSIÄ	13
KIRJASTO TIEDOTTAA	14
VERSTAAN VALOISSA	15
YLIOPISTOSSA TAPAHTUU	16
MYYTÄVÄNÄ	17
HALUTAAN VUOKRATA	17
SUORITETTUJA TUTKINTOJA	18
APURAHOJA	18
AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA	18

Päätoimittaja

Elna Stjerna

Toimittajat

Tiina Pistokoski

Anna-Maria Raudaskoski

Taitto ja kuvankäsittely

Hilkka Suorsa

Osoitteet

Liisa Salmela

Kannen suunnittelu

Raimo Ahonen

Kannen kuva

Kalervo Ojutkangas

Sisäsivujen graafinen suunnittelu

Pasi Terästi

Lehti ilmestyy kevätlukukauden aikana joka toinen viikko seuraavasti: 18/4 3/5 17/5 30/5 13/6

Materiaali viimeistään **viikkoa ennen ilmestymispäivää** viestintäyksikköön

sähköpostilla: Tietopisto@oulu.fi

sisäisessä postissa (paperi ja levyke): 8VIEST

Materiaali pyydetään toimittamaan **ilman**

muotoiluja: ei suuraakkosia, laatikoita, kehymiä, logoja, rastereita tai muita asetteluja. Muotoilut tehdään toimituksessa.

Toimitus ei vastaa siitä, jos materiaali jää julkaisematta laite-, yhteys- ym. häiriöiden takia. Aineiston perilletulon voi varmistaa soittamalla puh. 553 4096 tai faxilla 553 4078.

Jakeluoikaisut lähimmälle vahtimestarille tai viestintäyksikköön puh. 553 4096.

Mainosmateriaali tulee toimittaa julkaistavaksi valmiiksi suunniteltuna ja mieluiten siistinä paperitulosteena.

Ilmoitushinnat:

1/1 s. 168 euroa

1/2 s. 100 euroa

1/4 s. 67 euroa

Hintoihin lisätään alv 22 %.

Osoite

Pentti Kaiteran katu 1, 4. kerros

Linnanmaa

PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO

Puhelin (08) 553 1011

Faksi (08) 553 4078

<http://www-hallinto.oulu.fi/viestin/t-pisto/>

ISSN 0788-7124

Oulun yliopistopaino 2002

KASVOTUSTEN

Lisääntymislääketieteen moniottelija

Monirakkulainen munasarjaoireyhtymä, kivesten apoptoosi, lapsettomuus, ikääntyvän miehen ongelmat. Akatemiatutkija ja osa-aikainen lisääntymislääketieteen professori **Juha Tapanainen** tekee tutkimusta, ohjaa väitöskirjoja, käy esitelmöimässä ja on mukana useissa eri luottamustoimissa. Potilastyön pariinkin hän ehtii suunnilleen kerran viikossa. Virkavapaus Oulun yliopistollisen sairaalan hallinnollisen apulaisylilääkärin virasta on kestänyt viisi vuotta.

Lääkäriksi suuntautuminen oli Tapanaiselle selvää: ”Mitään muuta uraa en koskaan edes vakavasti miettinyt!” Kandaikana korvataudit kiinnostivat, mutta väitöskirja kliinisen kemian laitokselle ratkaisi erikoistumis suunnan.

Väitöskirjan järkevä hyödyntäminen rajasi erikoissalan gynekologiaan, lastentauteihin tai sisätauteihin. Gynekologia vei voiton, kun yliopistosairaalan naistentautien osastolta järjestyi töitä.

TUTKIMUSKOhteena LISÄÄNTYMINEN

Juha Tapanaisen päättötutkimuskohteita ovat tällä hetkellä monirakkulaiseen munasarjaoireyhtymään, munasarjan ja kivesten solukuolemaan eli apoptoosiin sekä lapsettomuuteen liittyvät tutkimukset.

Väitöskirjaohjattavia on neljä ja tutkimustyö keskittyy pääasiassa heidän ohjaamiseensa. ”Tutkimuksen pitää olla järkevää ja varmaa ja tuloksia pitää tulla, jotta apurahoja saataisiin. Rinalla tehdään toki riskitutkimustakin, mutta pelkästään sillä ei pärjää”, kertoo Tapanainen.

Apurahoja lääketieteelliseen tutkimukseen on Tapanaisen mielestä saatavilla nykyään paremmin kuin ennen, koska apurahojen määrä on kasvanut. Merkittävimpiä ovat Suomen Akatemian ja useiden yksityisten säätiöiden myöntämät apurahat sekä EVO-raha eli sairaaloille jaettava erityisvaltionosuusraha.

VAPAUTTA JA LUOTTAMUSTA

Tutkijan työn parhaana puolena Juha

Tapanainen pitää työn vapautta. Oulussa hän on viihtynyt hyvin. ”Tutkijan ei ole helppo vaihtaa paikkaa tuosta vaan. Hyviä akateemisia paikkoja on Suomessa todella vähän ja toimivan systeemin pystyy pistäminen vie vähintään kolme vuotta, joka on akateemisella uralla pitkä aika.”

Yhdysvaltoihin tutkimus on vienyt Juha Tapanaisen jo kahteen otteeseen. Väitöskirjan jälkeinen tutkimus valmistui San Franciscossa ja kaksi vuotta kului vierailevana tutkijana Stanfordin 1990-luvun alkupuolella. Tulevaisuudessa Tapanainen voisi vielä kuvitella lähtevänsä pidemmäksi ajaksi ulkomaille, mutta sen tarkempia suunnitelmia asian suhteen ei ole.

Tällä haavaa matkustelua kotimaassa ja ulkomailla tulee riittävästi sekä tutkimukseen että luottamustoihin liittyen. Tapanainen kuuluu muun muassa IFFS:n eli International Federation of Fertility Society sekä ESHRE:n eli European Society of Human Reproduction and Embryology hallitukseen ja on aktiivisesti mukana monissa muissa kotimaisissa ja kansainvälisissä

alan yhdistyksissä.

SYDÄMELTÄÄN KÄSITYÖLÄINEN

Potilastyötä ja klinisiin töihin keskittymistä Juha Tapanainen myöntää kaipaavansa, koska tutkimustyön ohella niihin ei jää aikaa kuin korkeintaan yhtenä päivänä viikossa. ”Potilastyö on todella mukavaa, mutta vääjäämättömän totuus on se, että tutkijan tehtävissä esimerkiksi tietynlaisesta leikaustyöstä on luovuttava, koska leikaustuntuman ylläpitäminen on mahdotonta. Käsityötaito kärsii, kun tekee klinisiä hommia muutaman kerran kuussa”, hän sanoo.

Kiireisen tutkijan työn ja arjen yhdistäminen ei aina suju ongelmitta. Iltoja ja viikonloppuja kuluu välillä pakostakin työn parissa. Viime vuosien aikana Juha Tapanainen onkin pyrkinyt pitämään illat ja viikonloput vapaina. Ne pyhitetään perhe-elämälle sekä urheiluharrastuksille, joista ykkössijalle nousee tennis.

TITTA LAHTINEN

Titta Lahtinen

”Tällä hetkellä tutkimuksen kannalta ajankohtaisia asioita ovat monirakkulaisen munasarjaoireyhtymän hoitoon tulossa olevat uudet lääkkeet”, kertoo Juha Tapanainen.

Yhteistyötä kasvatustieteessä

Oulun ja Petroskoin yliopistot uudistivat sopimuksen

Oulun yliopisto ja Petroskoin valtiollinen kasvatustieteellinen yliopisto solmivat uudistetun yhteistyösopimuksen vuosille 2002–2006. Sopimuksen allekirjoittivat 26. maaliskuuta rehtorit **Valery F. Bryazgin** ja **Lauri Lajunen**.

Yliopistojen edellinen 1994 solmittu sopimus koski lähinnä varhaiskasvatusta, nyt yhteistyötä laajennetaan kasvatustieteen, etäopetuksen, kielten ja ympäristöalan opetukseen. Moderni koulutusteknologia on olennainen osa tulevaa yhteistyötä.

Lauri Lajusen mukaan nyt solmittu sopimus poikkeaa aikaisemmista siinä, että molemmilla osapuolilla on halukkuutta konkreettiseen yhteistyöhön. Kahden ensimmäisen vuoden aikana on tarkoitus pystyttää joitakin todellisia hankkeita ja opinto-ohjelmia sekä edistää opettaja- ja opiskelijavaihtoa. Yhteistyömuotojen hakuun molemmat yhteistyöyliopistot nimeävät oman koordinaattorin.

Petroskoin kasvatustieteellinen yliopisto on Valery F. Bryazginin mukaan kasvanut ja sen koulutus ja tutkimus ovat kehittyneet niin, että yhteistyö muiden yliopistojen kanssa kaipaa uusia muotoja. Hän uskoo, että kahden seuraavan vuoden aikana yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa päästään lähelle sellaisia aiheita, joista molemmat yliopistot ovat kiinnostuneita.

Petroskoilaisia kiinnostaa erityisesti matkailualan asiantuntijoiden kouluttaminen raja-alueille ja opettajien täydennyskoulutus. Ongelmana Bryazgin mainitsee opetuksen Karjalan maaseudulla, minkä tilanteen parantamiseen Petroskoin yliopisto panostaa.

Oulun yliopiston kansainvälisten asioiden päällikön **Terhi Törmäsen** mukaan Oulun yliopiston suomen kielen opiskelijoita kannustetaan lähemmään harjoitteluun Karjalaan. Tällä haavaa Oulun yliopistosta Petroskoissa ei ole ketään. Vaihtoon lähtevältä opis-

Oulun yliopiston ja Petroskoin valtiollisen kasvatustieteellisen yliopiston rehtorit Lauri Lajunen ja Valery F. Bryazgin sinetöivät uudistetun yhteistyösopimuksen allekirjoituksellaan. Tapahtumaa todistavat kansainvälisten asioiden päälliköt Terhi Törmänen ja Vadim Pavlov.

kelijalta vaaditaan venäjän taitoa, sillä Petroskoin yliopistossa ei järjestetä englanninkielisiä kursseja.

Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen CIMOn FIRST-ohjelmasta Oulun yliopisto on saanut rahoitusta kolmen venäläisopiskelijan yhden lukukauden opiskelua varten. Sen turvin helmikuun alussa on aloittanut yksi opiskelija Petroskoin kasvatustieteellisestä yliopistosta Oulun varhaiskasvatuskeskuksessa ja kaksi opiskelijaa Pomorin valtioniopistosta ja Arkan gelin teknillisestä yliopistosta on aloittanut taloustieteiden opiskelun. Jatkorahoitus ensi vuoden vaihtoa varten selvää lähiaikoina.

Oulun yliopisto tekee opetusministeriön ja yliopiston välisen tulos-

sopimuksen velvoittamaa lähialueyhteistyötä myös Arkangelin teknillisen yliopiston, Pomorin yliopiston, Murmanskin teknillisen yliopiston ja Petroskoin valtioniopiston kanssa.

Yhteistyöyliopistosta vierailulla olivat mukana myös kansainvälisten asioiden päällikkö **Vadim Pavlov**, johtaja **Nadeshda Kozoban** ja pääopettaja **Elena Filimonova** Petroskoin yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitoksesta sekä johtaja **Mikhail Valeryevich Bryazgin** julkishallinnon akatemiasta Petroskoista.

Vieraat tutustuivat vierailullaan Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekuntaan ja tietojenkäsittelytieteiden oppiaineeseen sekä koulutusteknologian yhteistyöhön. (AMR)

Opettajat ja filosofit sillanrakentajina

”Kertomus on mahdollisuus muodostaa tieteellistä tietoa”, toteaa professori **David Bridges**.

Bridges on johtanut European Educational Research Associationin kasvatustieteen teemaryhmää, joka on pohtinut pitkään narratiivisen tutkimuksen olemusta. Hän oli pääpuhujana Oulussa 21.–22.3. järjestetyssä symposiumissa Bridging Reality and Fiction. Tapahtuman järjesti professori **Leena Syrjälän** johtama Suomen Akatemian tutkimusryhmä Opettajana muutosten keskellä, johon kuuluu elämäkertatutkijoita, opettajankouluttajia ja filosofeja Oulun ja Jyväskylän yliopistoista.

”Narratiivisuus on perusteltu, älyllinen tutkimuksen lähestymistapa – mutta vain yksi muiden joukossa”, Bridges muistuttaa. Narratiivisuus onkin viime aikoina noussut voimakkaasti esille sekä tieteellisessä tutkimuksessa että monissa käytännöllisissä sovelluksissa. Tarinan mahti on huomattu aikaa sitten esimerkiksi terapiassa, ohjauksessa ja hoitotyössä. Viime aikoina se on kuitenkin löytänyt tiensä muun muassa myös opettajankoulutukseen, lääketieteeseen liikkeenjohtoon ja markkinointiin.

Niinpä kasvatustieteilijöiden järjestämään symposiumiin tuli osallistujia myös muun muassa hoitotieteen ja maantieteen puolelta. Yli sata osallis-

tujaa koonnut tapahtuma nosti esille myös opettajien ja opettajaksi opiskelijien äänen.

Symposiumissa julkaistettu kirja *Narrative research. Voices of teachers and philosophers* tarkastelee kertomuksia kasvatuksen ja filosofian kannalta, mutta ottaa huomioon myös laajemmat narratiivisuuden sovellusalueet. Kirjassa kertomus on esillä sekä tutkimuskohteenä että tutkimuksen esittämisen tapana.

”Meidän tulee joka tapauksessa säilyttää etäisyys tositahtumiin perustuvien ja kuvitteellisten kertomusten välillä”, muistuttaa David Bridges. Fiktio avulla saadaan kuitenkin joskus kerrottua jopa enemmän kuin jos yritettäisiin pitäytyä niin sanotuissa tosiasioissa.

Tästä Bridgesillä on kuvaava esimerkki: ”Eräässä brittiläisessä kongressissa kuulin vaikuttavan kertomuksen siitä, mitä tapahtuu koulussa, jossa kaikki menee pieleen. Tutkija ei voinut anonymisyyden takaamiseksi kuvata tarkkaan yhtä koulua. Siksi tutkija yhdisti tarinaansa piirteitä lukuisista tutkimistaan kouluista, ja näin sai kerrottua oleellisen siitä ilmiöstä, jota oli tutkinut ilman että mikään koulu olisi tullut leimatuksi.”

UUSI VIIVA VETEEN

”Tämä tutkimuksen esittämisen muoto herätti tietenkin paljon keskustelua”,

Bridges toteaa. Nähdäkseni kokeiluvien esitysmuotojen lisääntyminen ei olekaan ongelmatonta, vaikka se rikastaakin tieteellistä tiedonprosessia. On tärkeää, että tutkija kantaa vastuunsa siitä, miten hän tarinansa esittää. Kun perustavat tietoteoreettiset lähtökohdat on riittävällä tavalla mietitty, voidaan toki erilaisia tutkimuksen ja esittämisen tapoja soveltaa.

Näihin ajatuksiin yhtyivät myös muut symposiumin pääpuhujat, **Freema Elbaz-Luwisch** Israelista, **Sigrun Gudmundsdottir** Norjasta ja **Marja Saarenheimo** Tampereen yliopistosta.

Symposiumissa kuultiin hyvin erilaisia esityksiä ja esitysmuotoja perinteisten kongressiesitysten rinnalla. Todellisuuden ja fiktion rajaa haettiin kuvien, runojen ja performanssin kautta, mutta samassa puheavaruudessa kaikui myös tiukka tieteellinen väittely ja syvälinen filosofinen pohdinta.

Sillanrakentajat eivät siis poistaneet rajaa tieteen ja tarinoiden väliltä – pikemminkin piirsivät uutta viivaa niiden väliseen veteen.

HANNU L.T. HEIKKINEN

Kirjoittaja työskentelee Jyväskylän yliopistossa tutkijatohtorina Suomen Akatemian tutkimusryhmässä Opettajana muutosten keskellä.

Yliopistojen sopimuksesta elinvoimaisuutta Ylä-Savo ja Kainuuseen

Oulun ja Kuopion yliopistot solmivat 18.3.2002 puitesopimuksen, jonka tarkoituksena on täydentää ja monipuolistaa yliopistojen koulutusta sekä tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

Yhteistyö liittyy aloihin, joilla on merkitystä yliopistojen vaikutusalueen elinvoimaisuuden, kansalaisten hyvinvoinnin ja elämisen laadun sekä yritystoiminnan kehittämisesä.

Kuopion seudulle sopimus tuo lisää luonnontieteellistä ja teknistä osaamista. Tavoitteena on muun muassa koulutus- ja tutkimusyhteistyötä vahvistamalla ja kehittämällä muodostaa valtakunnallisesti merkit-

tävä ympäristötekniikan osaamiskeskittymä.

Mahdollisella yhteistyöllä hammaslääkärikoulutuksessa kansallisen terveydenhuolto-ohjelman suositusten pohjalta torjutaan Itä-Suomen uhkaavaa hammaslääkäripulaa. Yhteistyötä lujitetaan myös vahvojen biokeskusten A.I. Virtanen -instituutin ja Biocenter Oulun välillä.

Yhteistyön piiriin kuuluu myös aluekehitysyhteistyö alueelliseen kehittämishajonkseen.

Alueellinen yhteistyö Ylä-Savossa on yritys- ja tutkimusyhteistyötä ja siihen liittyvää yrityshautomotoiminnan synnyttämistä sekä ympäristöalan yhteis-

työtä. Kainuussa sopimus liittyy elintarvike- ja ravitsemusalaan. Se myös mahdollistaa hyvinvointiosaamisen ja hyvinvointipalvelujen kehittämisen muun muassa gerontekniikan alalla.

Sopimuksella pyritään myös nostamaan matemaattis-luonnontieteellistä osaamista Ylä-Savossa ja Kainuussa lukioyhteistyön avulla.

Sopimuksella haetaan opetusministeriön peräänkuuluttamaa uutta alueellista vaikuttavuuden toimintamallia, josta molempien sopijaosapuolten lisäksi hyötyy koko yhteinen vaikutusalue, Ylä-Savo ja Kainuu.

Oulun yliopisto kouluttanut japanilaisia Saamenmaan lähettiläitä

Kymmenisen vuotta sitten suomen ja saamen kielen laitokseen tuli vaihto-opiskelijaksi **Kingo Yoshida** -niminen nuori mies Japanista. Hän opiskeli ensimmäisen syksyn pääasiassa suomea ja hämmästytti opettajansa menestymällä opinnoissaan poikkeuksellisen hyvin. Sama hämmästyksesi levisi sitten keväällä myöskin meihin saamen opettajiin, kun Kingo rupesi opiskelemaan saamea.

Tavallisesti vieraskielisten opiskelijoiden etenemisjärjestys on se, että syksyllä he suorittavat alkeiskurssin ja keväällä on sitten vuorossa jatkokurssi. Koska Kingo huomasi saamen kiinnostavuuden ja opiskelumahdollisuudet vasta syksyn mittaan, hän tuli sitten suoraan saamen kielen jatkokurssille.

Hänen omaksumiskykynsä on erikoisen hyvä, samoin japanilainen johdonmukaisuutensa: Lukukauden puolivälissä hän oli jo laatinut omaan käyttöönsä saamen kielen kieliopin.

KLASSIKKO KÄÄNTYI JAPANIKSI

Kingo opiskeli saamea parin vuoden ajan ja saavutti paitsi hyvän teoria- ja tuntemuksen myös käytännön kielitaidon. Tätä varten hän oli töissä muun muassa Ruotsin Saamenmaassa yhden kesän.

Kun hän aikanaan palasi kotimaahansa ja suomen kielen opettajaksi

Kingo Yoshida (oik.) innostui vaihto-opiskelijavuotenaan Oulun yliopistossa saamen kielestä. Sittemmin hän on ahkerasti levittänyt tietoutta saamen kielestä omassa maassaan.

Tokain yliopistoon, saamen harrastus seurasi mukana. 1996 hän julkaisi japanilaisille tarkoitetun saamen kielen peruskurssin oppikirjan. Se oli meille hänen entisille opettajilleen miellyttävä osoitus siitä, miten yhden ihmisen innostus ja harrastus voi sytyttää mielenkiintoa Japanista katsoen niin kau-

kaista ja vähäistä kieltä kuin saamea kohtaan.

Muutama viikko sitten posti toi ihmeteltäväksi Kingon uuden saavutuksen: Hän on kääntänyt japaniksi saamelaisen kirjallisuuden klassikon, **Johan Turin** teoksen *Kertomus saamelaisista*. Sen tekijä oli Ruotsin porosaamelainen, joka kuvasi monipuolisesti saamelaisten perinteistä elämää, tapoja ja uskomuksia.

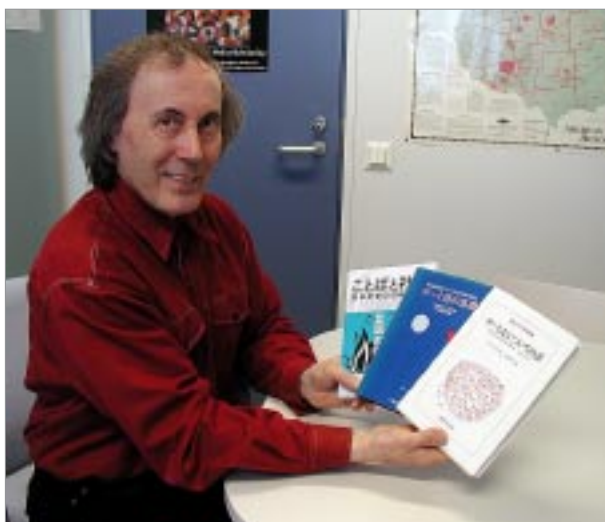
Tämän vuonna 1910 ilmestynen kirjan ovat kokeneet vaikeaksi muun muassa nykyiset saamen kielen opiskelijat, ja arvattavasti sen kääntäminen japaniksi niin, että kulttuurisiltä välittyy oikeana, ei ole ollut helppo tehtävä. Kingolla on ollut apunaan kirjan suomenkielinen käännös, ja joissakin kohdin hän on varmistanut minulta sen, että on ymmärtänyt sisällön oikein.

Lopputulos näyttää tosi hienolta, sen tarkempaa arviota en pysty tekemään.

SAAMEA KÄYTÄNNÖSSÄ

Meillä on parin viime vuoden aikana

Lehtori Tuomas Magga esittelee ylpeänä suomen ja saamen kielen laitoksen entisten vaihto-opiskelijoiden saavutuksia, Ako Yamakawan saamen kieltä käsittelevää artikkelia, joka on julkaistu japaninkielisessä kokoomateoksessa sekä Kingo Yoshidan kääntämiä saamen kielen peruskurssia ja saamelaisklassikkoo.

vaikuttanut toinenkin ”Japanin saamelainen”. Hän on opiskelijatyttö nimeltään **Ako Yamakawa**. Akon pääaine Oulun yliopistossa on kulttuuriantropologia, ja sen ohessa hän on opiskellut myös saamea. Hän on kielellisesti hyvin lahjakas, ja halu oppia puhumaan saamea vei hänet lukuvuodeksi 2000–2001 NORDPLUS-stipendiaatiksi Saamen korkeakouluun Norjan Koutokeinoon.

Koutokeino on yksi niitä harvoja

saamelaisia keskuksia, joissa saame on pääkieli kaikessa elämässä. Niinpä Ako sitten palasi vuoden opintojen ja käytännön kieliharjoittelun jälkeen sujuvaa saamea puhuvana.

Satuin kerran kuulemaan saamelaisradiosta Akon haastattelun, jossa tämä kertoili ajatuksiaan ja kokemuksiaan Saamenmaasta. Taisi siinä kuunnella päästä pieni ylpeydenpuuskakin valtaamaan: Näin ne meidän opiskelijat...

Myös Ako on jakanut kansalaisil-

leen tietoa saamen kielestä ja kielitilanteesta. Hänen kirjoittamansa artikkeli ”Saamen kieli Pohjoismaissa: kielien aseman edistysaskeleet Suomen näkökulmasta” on julkaistu japaninkielisessä kokoomateoksessa.

Pari viikkoa sitten Ako suunnisti ainakin vuodeksi takaisin Japaniin, mutta hänen haaveensa tuntuu olevan palata Suomeen ja Saamenmaahan.

TUOMAS MAGGA
GIELLAGAS-instituutti

Naisia jälleen enemmistö it-alan muuntokoulutukseen

Oulun yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitoksen järjestämän tietoteollisuusalan muuntokoulutuksen haku on päättynyt ja valintatulokset selvillä. Hakeneita oli kaikkiaan 218, joista koulutukseen pääsi mukaan 85. Valituista enemmistö (53 prosenttia) on naisia. Näin oli myös viime vuonna (67 prosenttia).

Tietoteollisuusala on vielä miesvaltainen, mutta varsinkin muuntokoulutus kiinnostaa naisia. Tietojenkäsittelytieteissä perusopiskelijoistakin tosin jo kolmannes alkaa olla naisia. Kahdella kolmasosalla sisään päässeistä naisista on yliopistotutkinto ja kaikilla yliopisto-opintoja.

Muuntokoulutukseen hakeneiden ja valittujen joukko on ylipäänsä monipuolinen ja kirjava. Nuorin koulutukseen valittu on 24-vuotias ja vanhin 64-vuotias. Valittujen keski-ikäksi tulee 33 vuotta, kun se edellisenä vuotena oli 34 vuotta.

Korkeakoulutausta on yli puolella ja viidenneksellä on ammattikorkeakoulussa suoritettu tutkinto. Yliopisto-opiskelijoita valittujen joukossa on 12 prosenttia. Kaikilla heistä ei kuitenkaan ole tutkintoa suoritettuna, mutta muuntokoulutuksen myötä asia korjautuu, sillä se on tehokas tie maisteriksi.

KOKEMUSTA MONILTA ALOILTA

Aiempiä opintoja koulutukseen valitut ovat suorittaneet muun muassa kirjallisuudesta ja informaatiotutkimuksesta, tietotekniikasta ja tietojenkäsittelytieteistä, kauppatieteistä, markkinoinnista, kasvatuksen ja käyttäytymistieteiden sekä maanpuolustuksen, kansainvälisen yritysviestinnän, terveysalan ja luonnontieteiden aloilta.

Tietojenkäsittelytieteiden opintoja muuntokoulutettavilla on keskimäärin 13 opintoviikkoa. Tietojenkäsittelytiede on soveltava ala, joten työelämää

ajatellen on hyvä, että taustalla on tietoja ja kokemusta muilta aloilta.

Tietoteollisuusalan muuntokoulutus tapahtuu kokonaisuudessaan Oulussa, joten oululaiset hakijatkin olivat enemmistönä. Oulun läänin alueelta tuli peräti 93 prosenttia hakijoista. Työkokemusta valituilla on keskimäärin kaksi vuotta. Muuntokoulutus toteutetaan niin, että työnteko on mahdollista opiskelun ohessa. Muuntokoulutusopiskelijoilta hyväksytään sivuaineiksi aiempia opintoja, mikä lyhentää valmistumisaikaa parilla vuodella.

Kysyntää muuntokoulutukselle on selvästi. Nytkin koulutuksesta kiinnostuneiden joukossa oli paljon ammattikorkeakouluopiskelijoita, jotka eivät kuitenkaan täyttäneet muodollisia kriteereitä. Toisaalta varasijoille ja ulkopuolelle jäi monia, joilla tutkintokin on, mutta pisteet eivät tasokkaassa hakijaporukassa riittäneet. (VV)

TIETOPISTON KEVÄTAIKATAULU 2002

nro	ilmestymispäivä	aineistopäivä	nro	ilmestymispäivä	aineistopäivä
2	7.2.	31.1.	8	3.5.	25.4.
3	21.2.	14.2.	9	17.5.	7.5.
4	7.3.	28.2.	10	30.5.	23.5.
5	21.3.	14.3.	11	13.6.	6.6.
6	8.4.	26.3.			
7	18.4.	11.4.			

 tietopisto

Opettajankoulutus tienhaarassa

Aittoa yhteistyötä kaivataan

Oulun, Kajaanin ja Rovaniemen opettajankoulutusyksiköiden yhteistyössä järjestämän Pohjois-Suomen opettajankouluttajaseminaarin paneelikeskustelu pureutui opettajankoulutukseen suunnattuihin odotuksiin sekä teorian ja käytännön väliseen suhteeseen.

Keskusteluun osallistuivat kansanedustaja, sivistysvaliokunnan varapuheenjohtaja **Jukka Gustafsson** (sd.), lehtori **Liisa Leinonen**, professori **Kaarina Mäkinen**, professori **Harri Mantila**, opiskelija **Arto Martikainen**, yliopettaja **Kari Kiviniemi** ja Oulun läänin sivistysneuvos **Pertti Kokkonen**. Puheenjohtajana toimi lehtori **Riitta-Liisa Korkeamäki**.

Keskustelun alustuspuheen piti Jukka Gustafsson. Hän toi esille sivistysvaliokunnan ajatuksia opettajankoulutuksen kehittämishaasteista. Vaikka Suomen opettajankoulutusta pidetään korkeatasoisena, kehitettäviä kohtia on useita. Gustafsson mainitsi muun muassa sivistysvaliokunnan mietinnön, jossa todetaan, että rehtorien ja johtoryhmän koulutuksessa tulisi saada painopiste enemmän pedagogisen johtamisen taitoihin, sillä tutkimusten mukaan rehtorit ja johtoryhmän jäsenet käyttävät pedagogiseen

johtamiseen vain kuusi prosenttia ajastaan.

Mietinnöstä käy ilmi, että opettajankoulutuksen opiskelijavalintoja halutaan kehittää tavalla, joka mahdollistaisi sukupuolikiintiöiden käytön. Myös opiskelijoiden opetusharjoittelun määrän lisäämiseen kiinnitettiin siinä huomiota. Opettajan ammattitaidon jatkuva kehittäminen koettiin myös tärkeäksi.

Gustafssonin mukaan kasvatustieteen asemaa yliopistoissa pidettiin yhtenä kehittämiskohteena. Yliopistolla tulisi sivistysvaliokunnan mielestä olla enemmän vastuuta opettajan ammatin kehittäjänä ja täydennyskoulutuksen järjestäjänä. Yhteistyötä sekä yliopistojen välillä että niiden sisällä pitäisi lisätä paremman opettajankoulutuksen mahdollistamiseksi.

MITÄ OPETTAJAN PITÄÄ OSATA?

Paneelikeskustelussa tuotiin esille useita samoja asioita kuin mietinnössäkin. Etenkin monialaista yhteistyötä yliopistojen sisällä ja niiden välillä samoin kuin eri yhteistyötahojen kanssa kaivattiin. Yhteistyötä on kokeiltu eri projekteissa, mutta se ei vielä ole vakiintunutta ja kehitettävää on paljon.

Keskustelussa huolta herättivät opettajien osaamiseen kohdistuvat kovenuneet vaatimukset. Opiskelijänäkökulman aiheeseen esitti Arto Matikainen, joka harmitteli sitä, että työssä toimiakseen aineenopettajalla tulee käytännössä olla pätevyys opettaa 3–4 ainetta. Tämä tarkoittaa opiskelijalle usein opintojen venymistä vähintään yhdellä vuodella. Toisaalta pohdittiin myös, riittävätkö 35 opintoviikon laajuiset opinnot jonkin aineen opettamiseen.

Professori **Varpu Eloranta** yleisön joukosta oli sitä mieltä, että määrä on juuri ja juuri riittävä. Hänen mukaansa on onni, että jokaisella aineenopettajalla on kuitenkin yhdestä aineesta syventävät opinnot suoritettuna.

Etenkin työuransa alussa olevien opettajien täydennyskoulutus koettiin huonosti hoidetuksi. Usein käytännössä koulutusta ei hoideta ollenkaan. Jopa peruskoulun puolella toimivilla opettajilla on substanssiosaamisen tarpeita. Keskustelussa mietittiin, millä tavalla nuoren opettajan täydennyskoulutus olisi hoidettava.

TAVOITTEISTA TOIMINTAAN

Paneelissa todettiin, että ainakaan Oulun yliopistossa opettajankoulutus ei ole arvostettua, vaan painopiste on tutkimuksessa. Laitoksilla on monia erilaisia koulutushaasteita. Tämän vuoksi opetusharjoittelijoiden ohjaajat yliopistolla ovat harvoin päteviä opettajia. Jos heillä on opettajan pätevyys, heillä ei useinkaan ole käytännön kokemusta opetustyöstä. Näihin ja muihin keskustelussa heränneisiin ajatuksiin ja kehittämishaasteisiin oli tarkoitus etsiä ratkaisuja kaksipäiväisen seminaarin toisena päivänä.

Koulutustapahtuman otsikossa esiin tuleva ”tavoitteista toimintaan” -ilmaisu oli ajankohtainen myös paneelikeskusteluun osallistuneiden mielestä. Paneelin aikana todettiin, että samantapaista keskustelua asioista on käyty vähintään kymmenen vuoden ajan. Suuria muutoksia toiminnassa ei ole kuitenkaan tapahtunut. Keskusteluun osallistujat totesivat, että vihdoin olisi puheen sijasta toiminnan aika.

Opettajankoulutusseminaarin järjestivät yhteistyössä Oulun, Kajaanin ja Rovaniemen opettajankoulutusyksiköt. Seminaarin aiheena oli Opettajankoulutus tienhaarassa – tavoitteista toimintaan. Tilaisuus oli suunnattu ensisijaisesti opettajankouluttajille sekä päättäjille, joiden vastuualueeseen opettajankoulutus kuuluu. Seminaarin tavoitteena oli selvittää keisimpiä opettajankoulutukseen liittyviä haasteita ja sopia käytännön toimista, joiden avulla haasteisiin vastataan. Paneelikeskustelu ruoti muun muassa koulutuksen teorian ja käytännön suhdetta.

Rask opetusministerin kyselytunnilla:

Korkeakoulujärjestelmän duaalimallissa harkinta mahdollista

Opetusministeri **Maija Rask** (sd.) joutui opiskelijoiden tiukkaan tenttiin opetusministerin kyselytunnilla Linnanmaalla ennen kuin pääsi juhlistamaan Oulun maakunta-arkiston 70-vuotista toimintaa 22. maaliskuuta. Ylioppilaskunnan järjestämässä tilaisuudessa opiskelijoiden etukäteen valmistellut kysymykset koskettelivat tuttuja aiheita, kuten tutkintojen kaksiportaisuutta, korkeakoulujärjestelmän duaalimallia ja opintojen maksuttomuutta. Myös spontaaneja äänenpainoja kuultiin.

Opiskelijoita kiinnosti ministeriön suunnitelmat kaksiportaisuuden suhteen: Ovatko kaikki yliopistotutkinnot pian kaksiportaisia vain onko mahdollisuus tehdä alakohtaisia ratkaisuja niin, ettei tiettyjen alojen tutkintoja porrasteta kandidaatin ja maisteritutkinnoiksi? Esimerkkinä mainittiin lääkäriopinnot. Opiskelijat kyselivät myös, mihin esimerkiksi aineenopettaja tarvitsee välitutkintoa, kun virkaan vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto.

Ministeri Raskin mukaan tutkintojen kaksiportaisuus ei ole keino jäykistää tai vaikeuttaa yliopisto-opintoja. ”Kyllä on mahdollista tehdä alakohtaisia ratkaisuja. Kaksiportaisuus helpottaa sitä, että opiskelijan tutkinto joskus valmistuu, koska kandidaatin tutkinnosta on helppo jatkaa maisteriksi”, Rask totesi. Hän lisäsi, että on tärkeää pitää kiinni siitä, että opiskelija saa opinto-oikeuden maisteriopintoihin.

Asiaa pohtii työryhmä, joka saanee raporttinsa valmiiksi lokakuussa.

KAKSI LUKUKAULTTA KUNNOLLA KÄYTTÖÖN

Hallituksen vuoteen 2004 ulottuvan koulutuspoliittisen linjauksen mukaan 75 prosenttia korkeakouluopiskelijoista tulisi valmistua viidessä vuodessa. Raskin mukaan tämä olisi iso parannus, sillä nyt jopa 25 jää kokonaan ilman tutkintoa. Hän muistutti, ettei valmistumattomia saa kuitenkaan syyllistää. Valtiovallan toimina Rask toi esiin muun muassa perusrahoituksen kehittämisen ja yliopistojen strategian siitä, miten opiskeluaikojä voidaan koh-

Anna-Maria Raudaskoski

Opetusministeri Maija Rask totesi kyselytuntien olevan aina pahoja paikkoja poliitikolle. Ylioppilaskunnan tilaisuuden alussa tunnelmaa kevennettiin keskustelemalla kahvikupin äärellä. Mukana rehtori Lauri Lajunen, ministeri Rask, ylioppilaskunnan hallituksen kopo-sihtööri Sanna Hirsivaara sekä kopo-vastaavat Hanna Mari Pekkinen ja Petri Eklund.

tuullistaa. Hän korosti opintojen ohjauksen merkitystä etenkin opintojen alkuvaiheessa sekä graduohjausta.

Kolmatta lukukautta ministeri ei tyrmännyt. ”Mutta siitä huolimatta kaksi lukukautta on saatava kunnolla käyttöön ja mahdollistetaan opiskelu tällä tavoin”, hän huomautti. Tähän **Riitta-Liisa Korkeamäki** kasvatus-tieteiden tiedekunnasta vastasi, että KTK:ssa opiskelu aloitetaan elokuussa ja lopetetaan kesäkuussa ja tähän tarvitaan henkilökuntaa. ”Näin hyvää taitia ei kohta jakseta”, Korkeamäki summasi.

TYÖMARKKINOIDEN PALVELUKSESSA

Opiskelijat olivat huolissaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tutkintojen rinnastamisesta ja niiden erityisluonteen säilyttämisestä. Ministeri Rask muistutti, että ammattikorkeakoulut lähtevät ammatin osaamisen pohjalta. ”Ei sairaanhoitajien koulutusta ole tarkoitus tuoda tiedeyliopistoon”, hän esitti esimerkin. ”Ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut opiskelija haluaa ehkä jatkaa opintojaan ja osa-

voi siirtyä tiedekorkeakouluun, missä suoritetuista opinnoista osa korvataan.”

Esimerkiksi ammattikorkeakoulussa suoritetusta tradenomin tutkinnosta voi saada jopa 60–80 opintoviikon hyvityksen Oulun yliopiston taloustieteiden tiedekunnassa.

”Ei sotketa tiedettä ja ammattitutkintoa keskenään, vaan tässä ajatellaan työmarkkinoita ja palvelaan niitä. Tämä on enemmänkin työmarkkina-kysymys”, Rask painotti.

Yleisön mielestä ruotsin kieli voisi olla vapaaehtoinen ylioppilaskirjoituksissa. Rask oli samaa mieltä, mutta muistutti, että Suomi on kaksikielinen maa ja ruotsin taito kuuluu sivistykseen.

Maksuton yliopisto-opiskelu on ministerin mukaan poliittinen kysymys ja hänen kantansa maksuttomuudesta perustuu siihen, että ”kaikilla, joilla on ällä, on oltava mahdollisuus opiskeluun, myös ulkomaalaisilla”. Puolueilta on tuleviin puolueohjelmiin tulossa linjaus myös yliopisto-opiskelun maksullisuudesta. (AMR)

Promootio lähestyy

Seuraava tohtoripromootiota vietetään lauantaina 25.5.2002. Osallistujien määräksi arvioidaan noin 230. Lisäksi vihitään 22 kunniatohtoria. Juhlallisuudet ja niiden aikataulu on seuraava:

24.5. klo 19 miekanhiojaiset ravintola Lasaretissa

25.5. klo 12 promootiojuhla Saalastinsalissa

25.5. klo 19 promootiopäivälliset ja juhlatanssiaiset ravintola Smarthoussessa

26.5. promootiopurjehdus Maikkulan kartanoon

Promootioharjoitukset pidetään sekä perjantaina 24.5. klo 13 että lauantaina 25.5. klo 8.45. Harjoituksiin osallistuvat vihittävät tohtorit ja tiedekuntien promootorit.

Suuren osallistujamäärän ja tilanpuutteen takia osa promootiojuhlaan osallistuvista kutsuvieraista seuraa promootiovihkimistä Pohjanmaansalissa (LI), jonne kuva Saalastinsalista välitetään.

Yliopiston henkilökuntaa kutsutaan promootiojuhlaan ja promootiopäivällisille. Kutsuttavat henkilöryhmät noudattelevat vuoden 1998 promootion käytäntöä. Kuitenkin tilanahtauden vuoksi joitakin muutoksia kutsuvieralista on tulossa. Ennen kaikkea promootiopäivällisten osallistumismahdollisuutta voidaan joutua rajaamaan. Kutsuvieralista saadaan valmiiksi huhtikuun puoliväliin mennessä.

Promootiopäivällisten yhteydessä on juhlatanssiaiset, jossa tanssitaan vanhoja tansseja, kuten Polonaise, Valse Mignon, Pas d'Espagne, Valse, Pas de Quatre, Cicapo ja Grande Valse. Tanssiharjoitukset ovat jo alkaneet, mutta mukaan ehtii vielä. Tanssiharjoitukset pidetään Linnanmaan keskusaulassa 12.4., 19.4. ja 26.4. Viimeiset harjoitukset pidetään ravintola Smarthoussessa (Elektroniikkatie 8) perjantaina 17.5. ja torstaina 23.5. Harjoitukset aloitetaan aina klo 18 ja ne kestävät noin 1,5 tuntia.

Promootioon osallistuville ja järjestelyistä vastaaville henkilöille pidetään promootiota koskeva tiedotustilaisuus 29.4.2002 Linnanmaalla Kajaaninsalissa (L6). Tilaisuuksia pidetään saman päivän aikana yhteensä kolme eli klo 10, klo 12 ja klo 17. Ohjelma on kaikissa sama: lyhyt info, edellisestä promootiosta tehdyn videon esittäminen ja lopuksi keskustelua ja kysymyksiin vastaamista. Tilaisuus kestää noin 1,5 tuntia.

Promootion Internet-osoite on <www.oulu.fi/promootio2002/>

Lisätietoja antavat:

puheenjohtaja Lassi Alvesalo (puh. 537 5497, lassi.alvesalo@oulu.fi)

juhlamenojen ohjaaja Maija Fredrikson (puh. 553 4575, mfredrik@ktk.oulu.fi)

yliairut Paula Huhtala (puh. 553 3403, paula.huhtala@oulu.fi)

sihteeri Elina Jaakkola (puh. 553 3599, elina.jaakkola@oulu.fi)

Virkaanastujaiset Linnanmaalla

Oulun yliopistossa järjestetään virkaanastujaisilaisuus **Linnanmaalla torstaina 18.4.**

Tilaisuus järjestetään samanaikaisesti kandessa salissa, Saalastinsalissa ja Tietotalon luentosalissa, joissa virkaanastujaisitelmänsä pitää kaikkiaan viisi nimitettyä professoria.

SAALASTINSALISSA ALKAEN KLO 12.40:

klo 12.40 professori **Lothar Bluhm**
*Zwischen Streit und Gemeinschaft:
Anmerkungen zur Herausbildung der
Deutschen Philologie im frühen 19. Jahrhundert*

klo 13.05 professori **Pirjo Korpilahti**

*Kielellisten prosessien todentuminen
aivojen sähköisinä vasteina*

TIETOTALON LUENTOSALI (TSI01) ALKAEN KLO 12.15

klo 12.15 professori **Juha Röning**
*Henkilökohtaiset robotit osaksi älykästä
ympäristöämme*

klo 12.40 professori **Hannu Heusala**

Digitaalielektroniikan tulevaisuus

klo 13.05 professori **Jouko Niinimäki**

Paperitekniikka tänään, oikea kuitu oikeaan paikkaan!

SAALASTINSALI

klo 13.45 **Yhteinen virkaanastujaisjuhla**

Musiikkiesitys

Richard Rogers: My Funny Valentine

Tommy Wolf: Spring can really hang you

up the most

Mirja Pohjoisaho, laulu

Petri Ojala, piano

Tervehdys virkaanastujille
rehtori **Lauri Lajunen**

Virkaanastujien esittelyt
dekaani **Matti Lehtihalmes**,
dekaani **Vilho Lantto**

Musiikkiesitys

Esbjörn Svensson & Viktoria Tolstoy:

Spring

Esbjörn Svensson & Viktoria Tolstoy: Solitary

Kahvitarjoilu

Tervetuloa!

Yliopisto tukee matkailuyrittäjien siirtymistä tietoverkkoliiketoimintaan

Oulun yliopiston koulutus- ja tutkimuspalveluiden järjestämä Tietoverkot matkailun ja kulttuurin tukena -koulutus auttaa matkailu- ja kulttuuriyrittäjiä alkuun tietoverkkojen hyödyntämisessä omassa liiketoiminnassaan.

Koulutuksen suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota toimintamalliin, jossa lähipäivät, itseopiskelu ja etätehtävät nivoutuvat joustavaksi kokonaisuudeksi. Mallilla pyritään siihen, että osallistujat saavat koulutuksesta täyden hyödyn uhraamatta lukuisia työpäiviä ja siihen, että osallistujat voivat sitoa opiskelun mahdollisimman jouhevasti omaan työhönsä ja yrityksen tarpeisiin. Lisäksi lähipäivät on pyritty ajoittamaan matkailun ruuhka-aiheiden ulkopuolelle.

Tietoverkot matkailun ja kulttuurin tukena -koulutus tukee yrittäjää silloin, kun hän miettii, mitä paljon puhuttu e-bisnes hänen kohdallaan voisi mer-

kitä. Tarkoituksena ei ole kouluttaa verkkosivun tekijöitä, vaan lisätä yrittäjien asiantuntemusta siitä, mikä on teknisesti mahdollista ja taloudellisesti järkevää toteuttaa ja mistä palveluja voi tarvittaessa ostaa.

Oulun lääninhallitus tukee koulutusta ja maksaa siitä suurimman osan. Koulutukseen on vielä jonkin verran tilaa ja sen aloitus on huhtikuussa.

PANOSTUSTA TIETOVERKKOTALOUDEN PALVELUIHIN

Huolimatta tulosvaroituksista ja konkurseista IT-sektorilla Oulun yliopistossa uskotaan alan poikivan menestystarinoita myös tulevaisuudessa. Oulun seudulla elektroniikkateollisuuden ja telekommunikaatioalan tuotekehitys ja tutkimus ovat maailman kärkeä. Näitä edellä mainittuja teknologioita hyödyntävää liiketoimintaa ja palveluja on kuitenkin varsin vähän.

Oulun yliopiston koulutus- ja tut-

kimuspalvelut on päättänyt panostaa sisältötuotannon ja tietoverkkoliiketoiminnan kehittämiseen. Tehtävää varten perustettiin oma tuotekehitysryhmä .Context. Ryhmän tavoitteena on kehittää sellaisia koulutuskokonaisuuksia, jotka auttavat toisaalta tietoverkkoliiketoiminnan ja uusmedia-alan yrityksiä kehittämään omaa osaamistaan, mutta toisaalta myös niiden osaamista, jotka näitä palveluja hankkivat. Toinen puoli toimintaa on olla mukana erilaisissa verkkopalvelujen kehittämishankkeissa.

.Context-ryhmän työn tuloksena on syntynyt jo useita hankkeita, kuten muun muassa toinen eForum Oulu -tapahtuma lokakuussa, Digonomic-koulutuskokonaisuus sekä kulttuuriperinnön digitointiin ja tuotteistamiseen tähtäävä Maa Ponteava.

Lisätietoja tarjonnasta saa verkkosivuilta osoitteesta <www.kotu.oulu.fi/context>

Yliopisto tukee Oulun Unicef-teemavuotta

Yliopisto vastaa Oulun kaupungin haasteeseen ja tukee sitä erilaisin tapahtumin kuluvana vuonna, jolloin Oulu toimii suomalaisena Unicef-kaupunkina.

Rehtori **Lauri Lajunen** on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää ja toteuttaa yliopistossa tapahtumia Unicef-teeman mukaisesti. Tapah- tumien tuotto käytetään joko Oulun kaupungin valitsemaan keräykseen tai suoraan Unicefin yleisrahastoon.

Työryhmän puheenjohtajana toimii vararehtori **Liisi Huhtala** ja muut jäsenet ovat dekaani **Maija Fredrik-**

son, professori **Paula Huhtala**, osastosihteeri **Leena Kuha**, rehtorin sihteeri **Liisa Rönty-Pikkarainen** (sihteeri) ja laskentapäällikkö **Soili Vasikainen**. Työryhmä laatii toimintasuunnitelman teemavuoden tukemisesta huhtikuun 15.päivään mennessä.

Yliopiston omien Unicef-tilaisuuksien avaustapahtumaksi on kaavailtu lukuvuoden 2002–2003 avajaispäivän 2.9. iltajuhlaa.

Oulun kaupungin Unicef-vuoden keräystavoitteena on 135 000 euroa, joka osoitetaan Pietarin hylättyjen lasten auttamiseen ja Tsadin lasten elin-

olojen parantamiseen. Avustuksia voidaan osoittaa myös Unicefin yleisrahastoon. Kaupunki on kutsunut toimintaan mukaan niin oululaisia yrityksiä, yhteisöjä kuin yksityisiäkin.

Lukuvuoden avajaiset 2.9.

Yliopiston lukuvuoden 2002–2003 avajaisia vietetään maanantaina 2. syyskuuta 2002.

Avajaisjuhla alkaa klo 12.15 Saalastinsalissa ja sitä edeltävä jumalanpalvelus klo 11 Pyhän Luukkaan kappelissa.

Tietopisto 7/02
ilmestyy 18.4.

Akatemia rahoitti perustutkimusta 184 miljoonalla eurolla

Suomen Akatemia teki viime vuonna tutkimusrahoituspäätöksiä yhteensä 184 miljoonan euron (1092 miljoonan markan) arvosta. Rahoituksesta suurin osa, 82 prosenttia, osoitettiin yliopistoissa tehtävään korkeatasoiseen tutkimukseen.

Akatemian rahoittamissa hankkeissa tehdään vuosittain noin 3000 työvuotta. Akatemialla on käytössään useita tutkimusrahoitusmuotoja. Vuonna 2001 eniten rahoitusta suunnattiin tutkijoiden ja tutkimusryhmien yksittäisille tutkimushankkeille (37 prosenttia), tutkimusohjelmille (21 prosenttia) ja tutkijankoulutukseen (10 prosenttia). Rahoitusta myönnettiin myös kansainväliseen yhteistyöhön, huippuyksikköohjelmaan, tutkimusvirkkoihin ja muuhun tutkimustukeen.

Akatemian tutkimusrahoitus on hyvin tutkijoiden tiedossa. Akatemia sai viime vuonna erilaisia hakemuksia noin 690 miljoonan euron (4,1 miljardin markan) edestä. Määrä oli neljä kertaa enemmän kuin mitä Akatemian tutkimusrahoitusresurssit olivat.

Suomi on maailman kärkimaita, kun mitataan tutkimus- ja kehittämistoiminnan osuutta bruttokansantuotteesta. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan (t&k) rahoitus kasvoi Suomessa koko 1990-luvun. Kun t&k-toiminnan osuus bruttokansantuotteesta vuonna 1991 oli 2,1 prosenttia, niin vuonna 2001 sen arvioidaan olleen 3,6 prosenttia.

Kasvu tulee pääosin yritysten lisääntyneistä t&k-investoinneista. Myös julkinen t&k-panostus on kasvanut, mutta sen suhteellinen osuus on pienentynyt vajaan 30 prosenttiin Suomen t&k-kokonaispanostuksesta.

Suomen Akatemian tavoitteena on, että suomalainen tutkijankoulutus on korkeatasoista ja tehokasta ja että ammattitutkijoiden uramahdollisuudet ovat kilpailukykyisiä. Akatemia tuki vuonna 2001 tutkijankoulutusta pääasiassa osana kaikkea tutkimusrahoitustaan sekä osoittamalla voimavaroja suoraan tutkijakouluille tutkijankoulutuskurssien järjestämiseen.

Akatemia edistää myös tutkijoiden kansainvälistä liikkuvuutta monin eri

tavoin ja pääasiassa osana kaikkea tutkimusrahoitusta. Merkittävä tuki on apuraha tutkijankoulutukseen ja tutkijoiden työskentelyyn ulkomailla. Lisäksi liikkuvuutta rahoitetaan ns. kahdenvälisiin sopimuksiin perustuvilla henkilökohtaisilla tutkijainvaihtopurahoilla. Akatemialla oli vuonna 2001 tutkijainvaihtosopimus 37 yhteistyöorganisaation kanssa 25 eri maassa ja alueella.

Akatemia tukee suomalaisten tutkijoiden osallistumista kansainväliseen tutkimusyhteistyöhön myös maksamalla pohjoismaisten järjestöjen, Euroopan tiedesäätiön, Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuslaitoksen, Euroopan molekyylibiologian laboratorion sekä eräiden muiden järjestöjen jäsenosuuksia ja tutkimuskustannuksia.

Suomen Akatemian vuoden 2001 vuosikertomuksen voi tilata sähköpostilla viestinta@aka.fi tai puhelimitse (09) 7748 8307. Vuosikertomuksen pdf-versio on luettavissa verkkosivuilta www.aka.fi >Julkaisut

Suomen Akatemian 28.3.2002 päivätyn tiedotteen mukaan.

ELMO-haku meneillään

Tekesin ELMO-ohjelman seuraava yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tutkimushaku päättyy 31.5.2002.

Haku on luonteeltaan nykyistä projektikokonaisuutta täydentävä ja se kohdistuu seuraaviin alueisiin: ubiquitous communication ("läsnä-äly"), optoelektronikka ja edellisiin liittyvät laiteläheiset (sulautetut) ohjelmistot.

Tavoitteena on kilpailukyyn parantaminen fyysisen tason komponenttien ja osakokonaisuuksien miniatyrisoinnilla, integroinnilla ja/tai kustannustehokkuudella.

Yrityksillä on ohjelmaan jatkuva haku.

Ohjelman projekteilta halutaan

innovatiivisuutta, kansallisen ja kansainvälisen tason haasteellisuutta, etenkin avainteknologioissa kokonaisuuksia kattavia yhteistyöprojekteja, tehokasta ja tarkoituksenmukaista verkottumista varsinkin ohjelman sisäisesti ja tulevaisuuskorin osalta myös kansainvälisesti, selkeää mitattavaa tavoitteen asettelua myös välitavoitteiden osalta, projektin avainteknologian tai läpäisevän teknologian määrittelyä, projektin korin sisäisen ja korien välisen teknologia-liittymän määrittelyä ja toimintamenetelmien ja tulostittarien määrittelyä (ks. myös ohjelmasuunnitelma osoitteessa <www.tekes.fi/teknologia/elmo.rtf>).

Projektien ELMO-ohjelmaan sovel-

tumista arvioitaessa tarkastellaan sitä, miten kukin projekti toteuttaa ohjelman tavoitteita ja mitä lisäarvoa se ohjelmaliittämällänsä saa (kts. projektitiivistelmämake osoitteessa <www.tekes.fi/teknologia/ohjelmat/elmo/osallistuminen_elmo.doc>).

Tekesin yleiset rahoitusehdot ja hakulomakkeet löytyvät osoitteesta <www.tekes.fi/rahoitus>.

Lisätietoja saa osoitteesta <www.tekes.fi/ohjelmat/ELMO>.

Sillisalaattia vai sekametelisoppaa?

Rakennerahastojen ja puiteohjelmahankkeiden erot selviksi

Kuulutko niihin, jotka EU-jäsenyyden myötä sekoittavat tavoite 1 - ja 2 -ohjelmat puiteohjelmien 5. tai 6. ohjelmakautteen? Jos EU-rahoitus kiinnostaa sinua, tässä tekstissä on koottuna lyhyt oppimäärä rakennerahasto- ja puiteohjelmahankkeiden tärkeimmistä eroavaisuuksista ja käytännöistä Oulun yliopistossa.

Merkittävimmät erot rakennerahasto- ja puiteohjelmahankkeiden välillä ovat: 1) rakennerahastohakemus on rinnastettavissa kansalliseen rahoitukseen ja hakemukset lähetetään paikallisille rahoittajalle. Hankkeen rahoitus koostuu sekä EU:lta tulevasta rahasta että kansallisesta vastinrahasta, 2) rakennerahastohankkeet ovat alueellisia kehittämishankkeita, joihin yliopisto voi tarjota koulutusta, tutkimusta ja kehittämistä, 3) puiteohjelma rahoittaa aidosti kansainvälistä tutkimus ja kehitysyhteistyötä. Hankkeen hyväksyminen edellyttää, että kumppaneita, kuten tutkimusorganisaatioita ja tutkimusta hyödyntäviä osapuolia on vähimmäismäärä EU:sta tai maista, jotka ovat laatineet t&k-yhteistyösopimuksen EU:n kanssa.

LÄÄNINHALLITUS TÄRKEÄ RAHOITTAJA

EU:n aluepolitiikkaa toteutetaan jäsenvaltioissa pääsääntöisesti tavoiteohjelmien sekä maaseutuohjelman (ALMA) avulla vuosina 2000–2006. Tavoite 1 -ohjelmalla tuetaan kehityksestä jälkeensä jääneitä alueita. Pohjois-Pohjanmaan tavoite 1 -ohjelman tavoitteena on modernisoida maaseutua kehittämällä yritystoimintaa ja alkutuotantoa osaamisen ja uuden teknologian avulla. Tavoite 2 -ohjelmalla tuetaan rakenteellisista vaikeuksista kärsiviä alueita. Pohjois-Pohjanmaan tavoite 2 -ohjelman tavoitteena on edistää yritysten kasvua ja uusien yritysten syntymistä sekä tukea teknologista kehitystä ja työvoiman saatavuutta.

Tavoite 3 -ohjelmalla edistetään inhimillisten voimavarojen kehittämistä ja työllisyyden parantamista koko maassa

lukuun ottamatta tavoite 1 -ohjelma-alueita, joihin tavoite 3 -ohjelma on sisäänrakennettuna.

Oulun yliopiston kannalta tärkeä rakennerahastohankkeiden rahoittaja on Oulun lääninhallituksen sivistisosasto, joka tukee koulutus-, kehittämis- ja kulttuurihankkeita. Lääninhallitus painottaa rakennerahastohankkeissa yritysten toimintaedellytysten parantamista, osaamisen kehittämistä ja rakenteiden uudistamista sekä alueellisten kilpailu- ja vetovoimatekijöiden parantamista.

Tyypillisiä Oulun yliopiston hakemia ja lääninhallituksen rahoittamia hankkeita ovat eri maisterikoulutusohjelmat sekä perustoiminnan että koulutusohjelmien kehittämishankkeet.

Kun suunnittelet rakennerahastohanketta, perehdy hankeideaasi sopivaan tavoiteohjelman täydennysosaan. Apua sopivan ohjelman löytämiseen saa Oulun yliopiston rakennerahastoprojekteja koskevasta ohjeistuksesta, jonka löydät esimerkiksi tutkimus- ja innovaatiopalveluiden kotisivuilta, EU-koordinaattori **Hanna Honkamäkilältä** tai tutkimusasiames **Rauno Kenakkalalta**.

PUITEOHJELMAT SUOSIVAT INTEGROITUJA HANKKEITA

Puiteohjelmat ovat EU:n tiede- ja teknologiapoliittikan tärkein työväline. EU:n tutkimus- ja kehitystoiminnan ohjelmassa määritellään muun muassa EU:n tutkimuspolitiikan tavoitteet, painopistealueet ja rahoitus.

Tärkein rahoitusmuoto on projekti-rahoitus, mutta puiteohjelmat rahoittavat myös tutkimustyön verkottumista ja tutkijavierailuja toisen EU-maan tutkimuslaitokseen tai yritykseen.

Puiteohjelmahankkeet ovat kansainvälisiä. Osapuolien tulee täydentää toistensa osaamista ja projektikonsortioiden on hyvä sisältää yrityksiä.

Parhaillaan eletään siirtymäkautta 5:nneistä puiteohjelmasta 6:nneen, joka käynnistyy virallisesti vuoden 2003

alussa. Kuudennessa puiteohjelmassa uudistetaan rahoitusmuotoja. Perinteisten projektien sijaan suositaan integroitua hankkeita ja huippuosaamisen verkostoja.

Integroiduissa hankkeissa toteutetaan lukuisia saman aihepiirin hankkeita tutkimuksen, kehityksen, demonstraation ja teknologian siirron parissa. Huippuosaamisen verkostot taas rakentuvat eri maiden korkeakoulujen, tutkimuskeskusten ja yritysten väliselle yhteistyölle.

Lisätietoja puiteohjelmahankkeista ja hakuasiakirjoista saat Suomen EU-T&K-sihteeristöstä TEKES:n kotisivulta <www.tekes.fi>

Kun suunnittelet puiteohjelmahanketta, perehdy hakukuulutukseen, työohjelmaan, hakijan oppaaseen, hakulomakkeisiin ja niiden täyttöohjeisiin. Tutkimus- ja innovaatiopalvelut opastaa oikeiden hakemusasiakirjojen löytämisessä ja niiden tulkitsemisessä. Hankeesityksen virallista allekirjoitusta varten ole hyvissä ajoin yhteydessä tutkimusasiames **Päivi Tomperiin** tai **Rauno Kenakkalaan**.

HANNA HONKAMÄKILÄ, EU- KOORDINAATTORI
RAUNO KENAKKALA, TUTKIMUSASIAMIES
PÄIVI TOMPERI, TUTKIMUSASIAMIES
MIKA FREDERIKSEN, SUUNNITTELIJA

Aiemmin Tietopistossa julkaistut ja aiheeseen liittyvät artikkelit: 3/02 Tutkimuksen 6. puiteohjelma lähestyy ja 4/02 Verkostoista kontaktipintaa kansainväliseen tutkimukseen.

HALUTAAN OSTAA

Omakotitalo/tontti maaseudulta 20–35 km Oulusta. Talon koko n.4h + k ja hinta kork. 120 000 E. Tontin pinta-ala väh. 3000 m² ja hinta korkeintaan 15 000 E. Tontilla ei tarvitse olla valmiina rakennuslupaa. Yhteydenotot: puh. 553 1187 työaikana, Marika.

Laitokset hyödyntämään EU-rahoitusta

EU:n rakennerahastohankkeita rahoittavat neljä rahastoa: ESR, EAKR, EMOTR ja KOR. Vuonna 2001 oli EU:n rakennerahasto-ohjelmakauden 2000–2006 toinen vuosi, mikä näkyi hanketoiminnan lisääntymisenä ja hankekäytäntöjen kehittymisenä. Yliopistossa annettiin ensimmäinen ohjeistus rakennerahastohankkeiden käytänteistä. Yliopiston hakemille hankkeille myönnetty hankerahoitus nousi 40 prosenttia 20 miljoonasta markasta (n. 3,36 Meuroa) noin 35 miljoonaan markkaan (5,89 Meuroa). Uusia hankkeita alkoi vuonna 2001 kaikkiaan 42.

Suomen ensimmäisellä rakennerahastokaudella 1995–1999 suurimman osan hankkeista tekivät tukialueilla sijaitsevat yliopiston yksiköt, kuten Kajaanin yksiköt, Meri-Lappi -insti-tuutti ja Sodankylän geofysiikan obser-vatorio. Maksupalveluperusteella toi-mivat täydennyskoulutusyksiköt, kuten koulutus- ja tutkimuspalvelut perehtyi-vät, myös rakennerahastotoimintaan osallistumalla hankkeisiin.

ERILAISIA TULKINTOJA TUKIKELPOISUUSASETUKSESTA

Kun uusi rakennerahastokausi vuo-den 2000 alussa alkoi, astuivat voi-maan uudet EU:n tukikelpoisuussään-nöt. Nämä säännöt suhtautuvat tar-kiemmin ns. välillisiin kustannuksiin, joita syntyy kaikissa hankkeissa.

Välilliset kustannukset voidaan mää-ritellä monella tavalla. Meidän yliopis-tossamme niiden piiriin luetaan tällä hetkellä palkanlaskennasta ja henkilös-töhallinnosta kertyvät kustannukset. Etenkin maksupalveluperusteisesti toi-mivissa yksiköissä myös muun hanke-toimintaa tukevan henkilökunnan kus-tannukset tulisi saada rahoituksen pii-riin.

Uusista tukikelpoisuusasetuksista johtuen kansalliset viranomaiset kiris-tivät muun muassa välillisten kus-tannusten tulkintaa, eivätkä hyväksy-tyt kustannukset enää kattaneet kaik-kia hanketoiminnan, tukipalvelujen tai suunnittelun kustannuksia. Tämä on vähentänyt perinteisten yliopiston han-ke-toimijoiden rakennerahastohan-ke-toimintaa.

Uusien sääntöjen aiheuttamat tulkinnat johtivat osin myös siihen, että jotkut rahoittajat ovat päätyneet näpertele-mään tukikelpoisuussääntöjen parissa sen sijaan, että arvioisivat hankkeita niiden sisällöllisten ja innovatiivisten ansioiden perusteella.

OPETUSMINISTERIÖN OMARAOHITUSOHJE KOMPASTUSKIVENÄ

Edellisellä ohjelmakaudella 1995–1999 eräiden yliopistojen innokas hanketoi-minta aiheutti paineita opetusministe-riölle. Määräaikaisia projekteja halut-tiin vakinaistaa. Niinpä OPM päätti asettaa kaksi merkittävää estettä yli-opistojen hanketoiminnalle. Se kielsi syksyllä 2000 normaalien virkanimik-keiden käytön rakennerahastohank-keissa ja ns. omarahoituksen käytön yliopiston hakemissa tai partnerihank-keissa. Hankkeissa on aina muutakin työpanosta kuin hankkeesta suoraan palkkaa nauttivien työpanos.

OPM:n ohje aiheuttaa sen, että toi-saalta kaikkia kuluja ei saada tukikel-poisten kulujen piiriin eikä hankkee-seen omaa työpanostaan antavien hen-kilökunnan jäsenten osuuksia voida merkitä hankkeen rahoitusosuudeksi. Ministeriön kielto omarahoituksen käytöstä on vähentänyt yliopiston han-ke-toimintaa. EU:n rakennerahastotoi-minnan ydin on se, että EU rahoittaa osan, kansallinen jäsenvaltio osan ja hakija osan.

AINELAITOKSET AKTIIVOITUNEET

Yliopistot ovat pyrkinet paikkaamaan omarahoituksen puutetta yhteistyöllä yritysten ja alueen kuntien kanssa. Alueellisissa korkeakoulustrategioissa on pyritty sopimaan alueen kuntien rahoitusosuuksista yhteisesti sovituille hankkeille. Alueellisia korkeakoulustra-tegioita on tehty muun muassa Kajaan-nissa, Oulun eteläisessä, Kemi-Tornio -alueella ja Raahessa. Lisäksi Oulun kasvusopimukseen 2006 on kytketty yliopiston ja Oulun kaupungin välinen rahoitus-sopimus, joka koskee kasvu-sopimuksen viittä klusteria ja kahta tukiohjelmaa.

Oulu kuuluu nykyisellä EU:n raken-nerahastokaudella 2000–2006 tavoite 2 -alueeseen. Tavoite 2 -päättökseen odotettiin lisäävän yliopiston hanketoi-mintaa merkittävästi suhteessa edel-liseen kauteen. Huolimatta hanketoi-mintaan liittyvistä haasteista, yliopis-ton pääkampuksen laitokset ja labo-ratoriot ovat pikkuhiljaa perehtyneet uuteen rahoitusmuotoon, joka mah-dollistaa erilaiset kehittämis- ja kou-lutushankkeet ja niihin sisältyen rajoi-tetusti tutkimustoiminnan. Varsinaista tutkimusrahoitusta rakennerahastot eivät myönnä, vaan EU:n tasolla asia on hoidettu tutkimuksen puiteohjelmara-hoituksella.

Kirjoituksen toisessa osassa Tieto-pistossa nro 7 esitellään konkreettisia Oulun yliopiston hankkeita vuodelta 2001.

HANNA HONKAMÄKILÄ
EU-koordinaattori

HALLITUKSEN PÄÄTÖKSIÄ

KOKOUS 25.3.2002

Hyväksyttiin ja allekirjoitettiin yliopiston vuoden 2001 tilinpää-töslaskelmat ja toimintakerto-mus.

Hyväksyttiin lahjoitusrahasto-jen toimintakertomukset vuo-delta 2001 ja todettiin, etteivät ti-

lintarkastajien kertomukset anna aihetta toimenpiteisiin.

Merkittiin tiedoksi puitesopi-mus Oulun yliopiston ja Kuopion yliopiston välisestä yhteistyöstä.

Merkittiin tiedoksi maakun-tayliopiston perussopimus.

Medivire tiedottaa

Ajanvaraus vastaanotoille ma-pe klo 8–16 (vastaanottohoitaja Jaana Pakanen puh. 578 5601, faksi 882 1654). Käytösänne myös palvelut Rautatalossa, Kirkkokatu 16. Ajanvaraus kuten edellä. Muista yliopiston lähete vastaanotolle tullessa!

Laboratoriopalvelut Linnanmaalla ti ja to klo 7–9 (ajanvaraus), Rautatalossa 3. krs. ma-pe klo 7.30–12

(ajanvaraus).

Röntgenpalvelut Rautatalossa 3. krs. ma ja ke 8.30–16, ti ja to 8.30–18, pe 8.30–10.30.

Henkilökunta Linnanmaalla: tiimivastaava Brita Toivianen, puh. 578 5651 tai 882 1651, vastaanottohoitaja Jaana Pakanen, puh. 578 5601, työterveyshoitajat: Brita Toiviainen, puh. 578 5651 tai 882 1651, Aino-Maija Nikula, puh. 578 5652 tai 882 1652, Katja Sirviö-

Määttä, puh. 040 541 6560, työterveyslääkärit: Sauli Ängeslevä (Linnanmaalla ti, ke, pe, Rautatalossa ma), Anni Ruuska (Linnanmaalla ma, to, Rautatalossa ke, pe), työfysioterapeutti: Sirpa Kukkonen puh. 040 546 9342 ja työterveyspsykologi Hannamaija Ylönen puh. 0400 650 258.

Linnanmaa G3, Opintokatu, s-posti: etunimi.sukunimi@medivire.fi

Teitkö vuoden 2001 parhaan nuorisotutkimusgradun?

Tai tiedätkö sellaisen tekijän?

Nuorisotutkimusseura ry jäljittää laadukkaita pro gradu -töitä kautta Suomen ja palkitsee niistä parhaimman Nuorisotutkimuksen päivänä, joka järjestetään syksyllä 2002. Tiedossa on paitsi mainetta ja kunniaa myös 1500 euroa rahaa!

Etsimme seuraavat ehdot täyttyviä pro gradu -töitä:

1) työ on hyväksytty 1.1.–31.12.2001 Suomessa yliopistolliseksi maisterintutkimuksen opinnäytteeksi (kielenä joko kotimaiset kielet tai englanti)

2) työn arvosana on vähintään magna cum laude tai korkeampi

3) työn tieteenalaa ei ole etukäteen rajattu, mutta siinä tulee olla nuorisotutkimuksellinen lähestymistapa eli työssä on oltava ainakin yhtenä keskeisenä teemana jokin nuorten elämän

kannalta merkittävä ilmiö ja/tai ainakin yhtenä keskeisenä kohderyhmänä nuoret (n.10–29-vuotiaat) ja/tai työssä pohditaan nuoruutta elämänvaiheena, työn tulee myös selkeästi liittyä nuorisotutkimukselliseen keskusteluun.

Epäselvissä tapauksissa Nuorisotutkimusseuran hallituksen valitsema palkintoraati päättää, täyttääkö työ vaaditut ehdot.

Työn on oltava Nuorisotutkimusseurassa **31.5.2002 klo 16 mennessä** sekä yhtenä printattuna versiona kansiossa että sähköisessä muodossa (Word, WordPerfect, mieluiten RTF- tiedostoksi tallennettuna) levykkeellä. Työn voi lähettää joko graduntekijä itse tai esimerkiksi hänen ohjaajansa, kuitenkin tekijän suostumuksen varmistuen.

Työn ohessa on lähetettävä seuraavat tiedot:

1) työn tekijän henkilö- ja osoite-tiedot

2) maininta, miltä laitokselta työ on peräisin, kuka oli työn ohjaaja, mikä oli työn arvosana ja milloin se virallisesti hyväksyttiin

3) yhden sivun mittainen tiivistelmä työstä.

Lisätietoja asiasta antaa Nuorisotutkimusseuran sihteeri Tanja Nisula (puh. (09) 348 24 323, tanja@alli.fi) tai suunnittelija Jari Hanski (puh. (09) 348 24 325, jari@alli.fi)

Työt lähetetään osoitteeseen Nuorisotutkimusseura ry, Olympiastadion, Eteläkaarre, 00250 Helsinki. Kuoreen merkintä ”gradupalkinto”.

KIRJASTO TIEDOTTAA

Tutkijanhuoneet kesäksi 2002

Oulun yliopiston pääkirjaston 16 tutkijanhuonetta ja Snellmanian kirjaston 25 tutkijanhuonetta myönnetään seuraavan kerran ajalle 16.5.–14.9.2002.

Hakulomakkeita saa pääkirjaston käsikirjaston neuvonnasta (2. kerros, puh. 553 3504) ja Snellmanian kirjastosta (2. kerros, puh. 553 3241). Hakemukset tulee jättää **viimeistään 2.5.2002**.

Samalla lomakkeella voi hakea tutkijanhuonetta sekä pääkirjastosta että Snellmanian kirjastosta. Hakemuksessa tulee olla työn ohjaajan suositus.

Tutkijanhuoneet myönnetään ensisijaisesti Oulun yliopiston opiskelijoille ja tutkijoille. Etusija annetaan väitöskirjojen, lisensointitöiden ja pro gradu -töiden tekijöille.

Kaikissa kirjaston tutkijanhuoneissa on mikrotietokoneet.

VERSTAAN VALOISSA

Matematiikan yliopisto-opetuksen arvostus ylös

Opettajankoulutuksen kehittämisseminaarissa Oulussa 18.3. luonnontieteellisen tiedekunnan dekaani **Vesa Mustonen** esitti puheessaan ehdotuksia opettajakoulutuksen kehittämiseksi. Joensuun yliopiston matematiikan professori **Tuomas Sorvali** kertoi pitäneensä samanlaisen puheen jo vuosia sitten.

Puheen ideat eivät ole uusia Oulussa. Täällä niiden toteutuminen vie vain pitemmän ajan. Todisteeksi ainelaitoksilla käydyistä keskusteluista käivoin esiin kirjoitukseni viime vuosisadalta.

Moni yliopisto-opettajana, assistenttina, työkokemusta hankkinut on yllättynyt opettajan virkaa hakiessaan, kun hänellä ei valitsijoiden mielestä ole työkokemusta. Vaikka assistentin virka on jatko-opiskelupaikka, useimmiten se sisältää paljon opetusta ja nimenomaan opettajan työn kannalta tärkeää perusopetusta.

Palautejärjestelmä takaa nykyään, että jokaisen yliopisto-opettajan on pakko panostaa oman opetuksensa kehittämiseen. Yliopisto-opettajana toimimista pidetään kuitenkin pikemminkin dismeriittinä kuin meriittinä, vaikka asian pitäisi olla päinvastoin ainakin matematiikan kohdalla. Opiskelijat kertovat ”yllättyneensä positiivisesti opetuksen tasosta”.

MIKSI DIDAKTIKKOJEN TULISI TOIMIA AINELAITOKSILLA?

Tästä heräsikin ajatus, voisiko didaktikkojen toimiminen ainelaitoksilla nostaa yliopisto-opetuksen arvostusta. Opiskelijoiden ja monien yliopisto-opettajien mielestä löytyy muitakin syitä, jotka puoltavat tätä ajatusta. Esitän seuraavassa muutaman näkökulman matematiikan opetuksen osalta.

Useissa tutkimuksissa on todettu koululaisten vähättelevän matemaattisia aineita, joita ei pidetä erityisen kiinnostavina ja tärkeinä. Matemaattisten aineiden opettajiksi opiskelevia, varsinkin sivuaineena matematiikkaa opiskelevia, on vaikea saada suhtautumaan vakavasti aineopintoihinsa.

Koska pedagogiset opinnot ovat matematiikan opinnoista erillään, ei

nähdä aineopintojen merkitystä opettajan työn kannalta ja matemaattiset tiedot ja taidot jäävät usein pinnalliseksi.

Myöskään matematiikan sovelluksista ei saada tarpeeksi tietoa, koska matematiikan syventävien opintojen osuus opettajakoulutuksessa on vähäistä. Matemaattisten tieteiden laitoksella on runsaasti tämmöisiä kursseja, joiden sisällölliseen ja pedagogiseen kehittämiseen on jo paneuduttu. Opettajiksi opiskelevat voitaisiin ottaa paremmin huomioon liittämällä kursseihin harjoituksia ja seminaareja, joissa otetaan tarkasteltaviksi koulukurssien kirjoja ja joissa pohditaan myös, miten kyseisiä sisältöjä voidaan opettaa koulussa.

Lukion laajan matematiikan hyvin suorittaneista opiskelijoista on pula. Heikon koulupohjan omaaville yllämainitut harjoitukset toimisivat sopivina kertauskursseina.

Tutorointi tulisi sisällyttää opettajan pedagogisiin opintoihin viimeistään toisena opiskeluvuotena ja opiskelijoille suoda mahdollisuus toimia tutoreina muuallakin kuin normaalikoulussa. Soveltuvuus opettajan ammatin testautuisi paremmin kuin nykyisellä puolen tunnin soveltuvuuskokeella, jossa yksilohaastattelun osuus on 5–10 minuuttia. Tutoroinnilla parannettaisiin myös matematiikan koulupöytäkirjaa ja matematiikan arvostusta.

Muusta kuin ala-asteen matematiikasta on erittäin vähän didaktista tutkimusta. Ehkä didaktikkojen toimiminen ainelaitoksilla kiihdyttäisi muihin koulusteisiin liittyvää tutkimusta. Paljon on hälytty ala-asteen opettajien matemaattisista tiedoista ja kielteisistä asenteista matematiikkaa kohtaan. Ala-asteen opettajien matematiikan koulutus tulisi tapahtua ainelaitoksilla. Paitsi varsinaiset aineopettajat myös ala-asteen opettajat tarvitsevat tietoa matematiikan sovellutuksista ja työelämän tarpeista.

Ja sokerina pohjalla: Didaktikkojen avulla ainelaitosten opetus ja sen arvostus paranisi.

OPETTAJAN OSATTAVA ASIANSYVÄLLISESTI

Näin ajateltiin viime vuosisadalta. Tuosta ajasta on edetty sen verran, että lukiotutoroinnista hyvitetään hievan opetusharjoittelussa.

Tiimiohjausta on kokeiltu normaaliopetuksessa. Mielestäni se sopisi paremmin aineopintojen rinnalle suunniteltaviin kursseihin, jolloin ohjaajien aika- ja työjärjestelyt olisi helpompi sovittaa yhteen ja suurempi opiskelijajoukko pääsisi mukaan ohjaukseen. Matematiikan opettamista tulisi opettaa silloin, kun itse ainetta opetetaan.

Professori Sorvali kertoi matematiikan laitosten kurssien olevan pirstaleisia ja tuutoroinnin lisäävän tätä pirstaleisuutta. Kuulinkohan oikein? Odotin hänen perustelevan näkemyksiään. Ehkä hän tarkoitti Joensuun yliopiston matematiikan kursseja ja tuutorointia.

Niin professori Sorvalin kuin rehtori **Timo Lapinkin** puheissa vilahti käsitys, että matematiikan laitokset kouluttavat vain tutkijoita. En tiedä, miten on muualla, mutta ainakin Oulun yliopiston matemaattisten tieteiden laitoksen kurssit on suunniteltu palvelemaan erityisesti aineopettajiksi valmistuvia. Matematiikkaa ei osaa opettaa innostavasti eikä sen opetusta kehittää muu kuin sellainen opettaja, joka tuntee opettamansa asian syvällisesti.

Lopuksi lainaan **Markku Myllykankaan** tekstiä Savon Sanomista 15.1.2001: ”Yliopistoissa suurta huutoa ovat kapeat ammattitutkinnot, joissa opiskelijoita ei rasiteta liialla analyytisyydellä, teoreettisuudella ja yhteiskunnallisella hapatuksella. Eli eväillä, jotka osaltaan tekevät tutkinnoista akateemisia. Yliopistoissa, akateemisissa koirakouluissa, ei enää etsitä totuutta. Yliopistojen nimen muuttaminen ammatti(korkea)kouluksi ei liiemmin vääristelisi todellisuutta. Moni yliopistotutkinto on nykyisellään tyyppillistä ammattikorkeakoulukamaa.”

ALLI HUOVINEN
matemaattisten tieteiden laitos

YLIOPISTOSSA TAPAHTUU

Tietoliikennealan EMS-tapahtuma Oulussa 25.–27. huhtikuuta

Oulussa järjestetään 25.–27. huhtikuuta laaja Excellence in Mobile Services EMS 2002 -tapahtuma, joka koostuu kolmesta rinnakkaisesta kaksipäiväisestä seminaarista ja Ouluhallissa pidettävistä tietoliikennealan messuista.

Alla on EMS Research -seminaarin ohjelma. EMS Business- ja EMS City -seminaarien ohjelmaan sisältyy kymmeniä asiantuntijapuheenvuoroja. Ohjelmat ovat löydettävissä verkossa: <www.ems2002.org/>. Verkosta löytyvät myös tarkemmat tiedot ilmoittautumisesta ja osallistumismaksuista.

EMS 2002 -tapahtuman järjestävät yhteistyössä Oulun kaupunki, Mobile Forum Oulu, Oulun yliopisto ja Pohjois-Suomen Messut.

EMS Research Seminar, April 25–26, 2002

Program

Oulun Uusi Seurahuone, Meeting Room Hugo

Thursday April 25,

Research spearheads towards a wireless information society

13.00 Opening address

13.30 Will the machine become a part of the human or the human become a part of the machine – Experiences and research results on the usability of information devices
prof. Timo Jokela and prof. Kari Kuutti, University of Oulu

14.00 Can all information functions be fitted on flat screen – Experiences and evaluations on the usability of web pages

Prof. Harri Oinas-Kukkonen, University of Oulu

14.30 Coffee break

15.00 Mobile Internet connected sensors – A demanding future

Prof. Jerker Delsing, Luleå University of Technology

16.00 Application example: Modern technology brings intelligence to wheelchairs

Dr. Kalevi Hyyppä, Luleå University of Technology

16.30 Closing of the day

Friday April 26,

The Technologies of the information society

9.00 Providing wireless capacity for individual wireless delivery of information to consumer masses – The challenge of multiplying GSM/UMTS capacity one hundredfold

Prof. Matti Latva-aho, University of Oulu

9.25 Fundamental limitations of wireless communications – How far can we go?

Prof. Aarne Mämmelä, VTT Electronics

9.50 Networks of the future – distributed or concentrated
Director Petri Mähönen, University of Oulu

10.15 The future of mobile information processing
Prof. Petri Pulli, University of Oulu

10.40 Coffee break

11.00 Photonics in mobile systems – The backbone of the global Internet and an enabler of new consumer applications
Prof. Harri Kopola, VTT Electronics

11.30 Will the mobile information society bring expected welfare and economic growth
Prof. Rauli Svento, University of Oulu

12.00 Lunch break

13.00–16.00 Panel discussion: The presence and the future of mobile information society

IV tieteen popularisoinnin teemapäivät

Linnanmaa, 9.–10.4.2002

Tiistaina 9.4. salissa TE320 klo 16.00–19.45,
keskiviikkona 10.4. salissa KTK215 klo 14.00–18.30

Ohjelmassa on eri tieteenalojen opiskelijoiden pitämiä yleis-tajuisia esityksiä alojensa aiheista. Teemapäivien järjestäjänä Oulun yliopiston kielikeskuksen Tieteen popularisointi -kurs-sin opiskelijat.

Etiikan vademecum

**Studia Ethica V: tietoisku-
ajankohtaisista aiheista!**

17.4.2002 klo 12.15–14.00 salissa HU207

12.15 Avaus

Liisi Huhtala

12.30–13.00 Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsittely – tutkimuseettisen neuvottelukunnan uudet tutkimuseettiset ohjeet

Irma Sorvali, kommentti: Matti Lehtihalmes

13.00–13.30 Sukupuolinen häirintä ja ahdistelu, yliopiston ohjeet ongelmatilanteiden käsittelyyn

Liisa Rossi, kommentti: Anne Mikkola

13.30–14.00 Henkilörekistereihin liittyvät tietosuojamääräykset

Sinikka Koivunen, kommentti: Liisi Huhtala

Tilaisuuden järjestää Oulun yliopiston etiikkatyöryhmä.

Tervetuloa!

YLIOPISTOSSA TAPAHTUU

Kulttuuri, sukupuoli, väkivalta – dialogia Afrikan ja arktisen välillä

Snellmania, 8.4.2002 kello 9–14

Oulun yliopiston naistutkimuksen oppiaineen vieraaksi teemaseminaariin saapuu tutkijoita Ghanasta ja Keniasta keskustelemaan kulttuurista ja sukupuolistuneesta väkivallasta. Seminaari on NCRB-verkoston (Network for Crisis Centres for Women in the Russian Barents Region), Aware-projektin (Increasing Awareness of Sexualized and Gendered Violence -publication and web project 2001–2002) ja Gender and Violence in Schools and Teacher Education in the Barents Region -tutkimusverkoston yhteisesti järjestämä.

Ohjelma

9.15–11.15, sali KTK112

Opening: Different Measures of Preventing Violence in Arctic Area

Dos. Aino Saarinen, Dr. Vappu Sunnari and Jenny Kangasvuo, Project Secretaire of Aware-project, Finland

Dialogue among Women

Margaret Boachewaa, Vice President of Social Advancement Supporting Organisation, Ghana

Sexual harassment at the University of Nairobi

Mumbi Machera, Researcher at the University of Nairobi, Department of Sociology, Kenia

Sexual Harassment as Organisational Phenomenon at the University of Oulu

Mervi Heikkinen, Project Secretaire of Aware-project, Finland

12.00–14.00, sali KTK108

Crisis among Women

Emanuel Omane Adjei, Project Coordinator of Social Advancement Supporting Organisation, Ghana

Child labour in Africa

Sandra Adjei Fordjour, Assistant Secretary of Social Advancement Supporting Organisation, Ghana

Representations of Femininity, Masculinity and Power at School in Northern Finland

Dr. Vappu Sunnari, Anu Tallavaara and Tuija Huuki, Project Researchers of Gendered Power Relations and Violence in Schools and Teacher Education, Finland

Human Trafficking among the Youth

Samuel Adarkwah, Youth Organiser of Social Advancement Supporting Organisation, Ghana

Tervetuloa!

MYYTÄVÄNÄ

Maikkulassa kuntotarkastettu 180 m²:n puurakenteinen omakotitalo omalla 1096 m² kokoisella tontilla, jolla lisäksi 60 m²:n tiiliautotalli ja 48 m²:n lautapiharakennus. Katsastettu Subaru-henkilö-auto (1,7 litran kone), vm. 1991. Yhteydenotot puh. 557 4159.

Biocenter Day 2002

Directed evolution: A new multidisciplinary approach for obtaining engineered proteins

11.4.2002, Linnanmaa, Lapinsali (Lecture Hall L3)

Programme

8.30 A chartered bus leaves the Medical Campus, Aapistie 7 for Linnanmaa, Door T

9.00–9.05 Opening remarks

Jukka Taskinen, Chairman of the Organizing Committee

9.05–9.15 Greetings from the University of Oulu

Lauri Lajunen, Rector of the University of Oulu

9.15–9.30 Welcome by the Head of the Biocenter Oulu

Taina Pihlajaniemi, Scientific Director of Biocenter Oulu, University of Oulu

9.30–10.15 Why are enzymes effective catalysts?

Adrian Goldman, University of Helsinki

11.00–11.45 New strategies for enantioselective biotransformations using hydrolases

Uwe Bornscheuer, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Germany

11.45–12.30 Evolution and design of β/α barrel enzymes

Reinhard Sterner, Universität zu Köln, Germany

14.00–14.45 How to find catalytic antibodies and other biocatalysts

Jean-Louis Reymond, University of Bern, Switzerland

14.45–15.30 Design of enzymes active in organic phase

Patrick Adlercreutz, University of Lund, Sweden

15.30–16.00 General discussion

16.00–16.15 Closing remarks

Jukka Taskinen, Chairman of the Organizing Committee

16.30 A chartered bus leaves Linnanmaa, Door T for the Medical Campus, Aapistie 7

Chairman of the Biocenter Day is Jukka Taskinen, Chairman of the Organizing Committee, Biocenter Oulu.

Registration by April 5 to Helena Immonen, helena.immonen@oulu.fi, tel. 537 5730, fax 537 5731. Biocenter Oulu group members register with the contact person in their group.

HALUTAAN VUOKRATA

Yksiö tai kaksio Oulun keskustasta tai sen läheisyydestä alkaen 1.5.2002, puh. 050 368 1411, timokar@cc.oulu.fi

SUORITETTUJA TUTKINTOJA

KASVATUSTIETEIDEN TIEDEKUNTA

Kasvatustieteen maisterin tutkinto

Pirkko Helena Anttonen Kajaanista, Salme Anneli Mäkikyrö Oulusta, Eeva Kaisa Peuraniemi Helsingistä, Sanna Katariina Yli-Kotila Haapavedeltä;

LUONNONTIETEELLINEN TIEDEKUNTA

Luonnontieteiden kandidaatin tutkinto

Sari Maarit Kunnari Ranualta;

Filosofian maisterin tutkinto

Arttu Ilari Ahola Helsingistä, Juho Santeri Jussila Oulusta, Kimmo Jyrki Olavi Kempainen Oulusta, Heli Marianne Kuusisto (e Laiho) Vaasasta, Vesa Pekka Tapani Kylmänen Oulusta, Tuomas Arto-Pekka Manninen Oulusta, Tuula-Liina Pekkarinen (e Moilanen) Oulusta;

Filosofian lisensiaatin tutkinto

Markku Tapio Pirttijärvi Rovaniemen maalaiskunnasta;

Filosofian tohtorin tutkinto

Tuomas Juhani Warsta Oulusta;

LÄÄKETIETEELLINEN TIEDEKUNTA

Lääketieteen lisensiaatin tutkinto

Milla Elina Hentilä Oulusta, Kirsi Helinä Kallioniemi Oulusta, Elina Kaarina Moilanen Oulusta, Päivi Kristiina Rahkola Pietarsaaresta, Anna Maria Terho Oulusta;

Erikoislääkäarin tutkinto

Timo Markus Blomster Oulusta, Tiina Maria Erkinaro Muhokselta, Shirley Ann Johnson Oulusta, Juha Einari Komulainen Sotkamosta, Minna-Helena Linna Rovaniemeltä, Heikki Ilmari Teppo Espoosta;

Filosofian tohtorin tutkinto

Anita Irina Kapanen Oulusta;

Hammaslääketieteen tohtorin tutkinto

Kirsi Kaarina Sipilä Kempeleestä.

APURAHOJA

PENTTI TUOMIKOSKEN RAHASTON STIPENDIT

Oulun fyysikkokerho ry. julistaa haettavaksi fyysikaalisten tieteiden opiskelijoille professori Pentti Tuomikosken rahastosta stipendeinä yhteensä 1400 euroa. Hakijan tulee opiskella fyysikaalisten tieteiden koulutusohjelmassa, mieluiten jo aineopintoja tai syventäviä opintoja.

Oulun fyysikkokerho ry:n johtokunnalle osoitettuun vapaamuotoiseen hakemukseen on liitettävä ote opintosuoritusrekisteristä. Hakemusta koskeviin tiedusteluihin vastaavat kerhon puheenjohtaja Kari Kaila (fyysikaalisten tieteiden laitos, puh. 553 1283, Kari.Kaila@oulu.fi) ja sihteeri Martti Kiviharju (fyysikaalisten tieteiden laitos, puh. 553 1351, Martti.Kiviharju@oulu.fi).

Hakemus pyydetään lähettämään tai jättämään fyysikaalisten tieteiden laitoksen kansliaan, osoite PL 3000, 90014 OULUN YLIOPISTO, ja sen on oltava perillä viimeistään **26.4.2002 ennen klo 15.45.**

DANISCON TUTKIMUSSÄÄTIÖN APURAHOJA

Daniskon tutkimussäätiö s.r. myöntää rahoitusta lääke- ja ravitsemustieteelliseen tutkimustyöhön etupäässä sokerien, sokerijohdannaisten ja viljatuotteiden ominaisuuksien ja vaikutusten selvittämiseksi. Aihepiiriin kuuluvat erityisesti myös fysiologisten vaikutusten tutkimus ihmisillä. Tavallisiin perustutkintoihin tähtääviä pro gradu- tai diplomitoita ei rahoiteta, elleivät ne liity johonkin laajempaan tutkimusprojektiin ja silloin hakemuksessa tulee olla mukana tutkimuksen johtajan suositus. Daniskon tutkimussäätiö s.r. jatkaa entisen Cultorin tutkimussäätiön toimintaa.

Vapaamuotoiset kirjalliset hakemukset lähetetään **30.4.2002 mennessä** osoitteella: Daniskon tutkimussäätiö s.r./Ilkka Tiainen, Sokeritehtaantie 20, 02460 Kantvik.

Määräaikaan mennessä saapuneet hakemukset käsitellään toukokuun 2002 aikana säätiön hallituksen kokouksessa. Lisätietoja: Ilkka Tiainen puh. (09) 297 4720, 0400 503 087, ilkka.tiainen@danisco.com

ROTARY WORLD PEACE SCHOLARSHIP 2003-2005

Rotary World Peace Scholarship 2003-2005 for study at The Rotary Centers for International Studies in Peace and Conflict Resolution.

Järjestelmässä on mukana seitsemän yliopistoa eri puolilla maailmaa. Stipendiaateiksi halutaan henkilöitä, joilla on edellytyksiä ja halua toimia konfliktien ratkaisemisen ja maailmanrauhan hyväksi.

Stipendejä jaetaan maailmanlaajuisesti noin 70. Stipendi kattaa kahden lukuvuoden master's-tason opinnot jossakin em. yliopistossa, mukaan lukien matkat kotipaikkakunnalta opiskelupaikkakunnalle sekä asumisen ja elinkustannukset ym. kulut.

Itäsuomalaiset hakijat (entisen Kymen, Mikkelin, Pohjois-Karjalan tai Kuopion läänin alue) saavat lähemmät tiedot ja hakuohjeet internet-osoitteesta <ww.saunalahti.fi/digitcom/rotary> tai alla mainitulta rotarypiirin 1430 stipendikomitean edustajalta. Stipendiä haetaan **31.5.2002 mennessä** jonkin rotaryklubin kautta.

Rotarypiiri 1430, Stipendikomitea, Edvin Seppänen, Niemekkeentie 2, 50170 Mikkeli, puh. 050 308 8368, sähköposti edvin.seppanen@digitcomp.inet.fi

AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA

OULUN YLIOPISTO

I Yliopiston kirjasto

1. **Hallintopäällikön virka (A25) 1.9.2002 lukien.**

Oulun yliopisto on poikkeuksellisen laaja-alainen yliopisto ja kuuluu maamme kärkiyliopistoihin. Tiedekuntia on kuusi ja opiskelijoita noin 14 000. Yliopiston kirjasto on tulevaisuusorientoitunut palvelu- ja kulttuurilaitos ja osa yliopiston dynaamisesti kehittyvää tietohallintoa. Kirjastossa on 15 palveluyksikköä ja yli 100 työntekijää. Kirjasto on yksi Suomen vapaakappalekirjastoista.

Kirjaston hallintopäällikkö toimii kirjaston hallinto-osaston esimiehenä ja tarvittaessa ylikirjastonhoitajan varamiehenä. Henkilöstöhallinto ja kirjasto-organisaation kehittäminen ovat hallintopäällikön keskeisiä tehtäviä. Hallintopäällikkö kuuluu kirjaston johtoryhmään.

Kirjaston hallintopäällikkö valmistelee kirjaston johtokunnan

AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA

ja ylikirjastonhoitajan päätöksentekoa varten yleis-, henkilöstö- ja taloushallintoon liittyviä asioita sekä tekee päätöksiä hallintopäällikölle määritellyissä tehtävissä.

Tehtävän menestyksellinen hoito edellyttää hyvän hallinnollisen kokemuksen sekä kirjastoalan tuntemuksen ja alan kehittämisenäkemyksen lisäksi hyvää yhteistyö- ja organisoitukykyä. Lisätietoja: ylikirjastonhoitaja Päivi Kytömäki, puh. 553 3500, sähköposti paivi.kytomaki@oulu.fi

II Kielikeskus

2. Atk-tukihenkilön työsopimussuhteinen tehtävä 1.8.2002 lukien. Palkkaus määräytyy atk-alan työehtosopimuksen mukaan.

Lisätietoja: johtaja Harry Anttila, puh. 553 3204, harry.anttila@oulu.fi sekä Internet-osoitteesta <cc.oulu.fi/~langcent/>

III Luonnontieteellinen tiedekunta

3. Laboratorionsinöörin virka (A23), tietojenkäsittelytieteiden laitos. Tehtävänä on tutkimusta tukevat tehtävät, opetusta ja opiskelua tukevat tehtävät sekä tieto- ja muiden järjestelmien kehitys- ylläpito- ja tukitoiminnot.

4. Yliassistentin virka (A22) fysiikka. Hakukuulutuksen liitettä saa yliopiston kirjaamosta, puh. 553 4108, kirjaamo@oulu.fi

5.-6. Kaksi assistenttin virkaa (A19), fysiikka. Virkoihin valittavien edellytetään jatko-opiskelevan ja tekevän tutkimusta jollakin kokeellisen fysiikan tutkimusalalla.

IV Teknillinen tiedekunta

7. Assistentin virka (A19), arkkitehtuuri, 1.8.2002 lukien.

Assistentin tehtävät liittyvät rakennusopin opetukseen ja tutkimukseen ja edellyttävät jatko-opintojen suorittamista. Oulun yliopistossa assistenteilta edellytetään viikoittain nelipäiväistä työskentelyä laitoksella. Mikäli kokovirkaan ei ole edellytykset täyttävää hakijaa, virka voidaan jakaa kahdeksi puolikkaaksi assistenttuuriksi. Puolikkaassa assistenttuurissa työ on ainoastaan opetusta ja edellyttää viikoittain kaksipäiväistä työskentelyä laitoksella. Lisätietoja: professori Jouni Koiso-Kanttila, puh. 553 4960.

8. Assistentin virka (A19), kone-elimet.

9. Assistentin virka (A19), mekatroniikka.

10. Assistentin virka (A19), metallioppi.

Yliassistentin ja assistenttin virat täytetään enintään viideksi vuodeksi. Kielitaidosta ja muusta kelpoisuudesta on säädetty asetuksessa korkeakoulujen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista ja tehtävistä (309/93, muutokset 463/98 ja 1217/00) sekä yliassistentti- ja assistenttiohjesäännöissä.

Opetusvirkoihin hakevia pyydetään esittämään opetusonsa portfolion tai muun vastaavan selvityksen avulla.

Hakemukset, joihin on liitettävä ansioluettelo tai ote nimikirjasta sekä muut asiakirjat, jotka voivat vaikuttaa viran täyttämiseen, on toimitettava Oulun yliopistolle osoitettuna yliopiston kirjaamoon, käyntiosoite: Pentti Kaiteran katu 1, Linnanmaa, postiosoite: PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO, viimeistään **22.4.2002 klo 16.15**. Mikäli hakija hakee kahta tai useampaa virkaa, tulee niihin tehdä eri hakemus.

UNIVERSITY OF OULU

The Language Centre

A Full-time Teacher of English (salary class A19) for the period 1.8.2002–31.7.2005.

The successful applicant will be part of the team offering English courses to the students of the different faculties of the university; most English courses are tailored to meet the needs of those studying in the Faculty of Technology and in the Faculty of Economics and Industrial Management.

An appropriate Master's degree or equivalent and teaching expertise, especially in a Language Centre, are preferred.

Applicants are expected to document their professional career development in the form of a portfolio or the equivalent.

Applications, including a CV or extract from the name register (nimikirjanote) and other documents which could affect the selection, addressed to University of Oulu, Registrar's Office (kirjaamo), P.O. Box 8000, 90014 University of Oulu, **must arrive by 22.4.2002 at 16.15 at the latest.**

For further information, please contact the Director of the Language Centre, Dr. Harry Anttila, harry.anttila@oulu.fi, tel. 553 3204; or Lecturer of English, Heather Kannasmaa, heather@cc.oulu.fi, tel. 553 3166.

OULUN YLIOPISTO

Kielikeskus

Toimistosihteerin virka (A12), 1.8.2002 lukien. Pääasiallinen toimenkuva on luentosalin ja kielistudiovaraukset, asiakaspalvelu sekä matka-asioiden hoito.

Hakijoilta toivotaan opistotasoisista koulutusta, kokemusta asiakaspalvelutehtävistä, hyvää englannin kielen taitoa ja kykyä tulla toimeen monikulttuurisessa työyhteisössä.

Hakemukset liitteineen on Oulun yliopistolle osoitettuna toimitettava yliopiston kirjaamoon, PL 8000, 90014 Oulun yliopisto, **viimeistään 22.4.2002 klo 16.15.**

Lisätietoja: kielikeskuksen johtaja Harry Anttila, sähköposti Harry.Anttila@oulu.fi, puh. 553 3204.

OULUN YLIOPISTO

Kajaanin kehittämiskeskus

Suunnittelija määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Suunnittelijan tehtävänä on toteuttaa yhteistyössä Kajaanin ammattikorkeakoulun suunnittelijan kanssa Kajaanin aluekeskusohjelman innovatiivinen pilottihanke, jonka tavoitteena on kehittää yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhteistyötä. Yhteistyömuotoja ovat mm. opetusteknologian hyödyntäminen, koulutussisältöjen kehittäminen ja yhteisten hankkeiden suunnittelu ja toteutus. Tehtävän hoitajalta edellytetään soveltuvaan ylempää korkeakoulututkintoa. Työ alkaa mahdollisimman

AVOIMIA VIRKOJA JA TOIMIA

pian, viimeistään 1.6.2002 ja kestää 31.12.2002. Tehtävän jatko riippuu aluekeskusohjelman rahoituksesta. Ohjelman kesto on vuoden 2004 loppuun. Palkkaus on 2522 €/kk.

Lisätietoja antaa johtaja Pentti Malinen, puh. 632 4800, 040 555 2878, sähköposti pentti.malinen@oulu.fi

Hakemukset, joihin on liitettävä ansioluettelo tai ote nimikirjasta sekä muut asiakirjat jotka voivat vaikuttaa valintaan, osoitetaan yliopistolle. Hakemukset tulee toimittaa Oulun yliopiston kirjaamoon, osoite: PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO, viimeistään 17.4.2002 klo 16.15 mennessä.

OULUN YLIOPISTO

Kajaanin kehittämiskeskus Aikuiskoulutus- ja aluekehitysyksikkö

Tutkimusjohtaja määräaikaiseen virkasuhteeseen. Tutkimusjohtajan tehtävänä on perustaa tietojenkäsittelytieteen tutkimusyksikkö sekä suunnitella ja käynnistää tutkimushankkeita yhdessä yritysten ja tutkimusyksikköjen kanssa. Tehtävän hoitajalta edellytetään vähintään soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa sekä kokemusta yritys-elämästä ja tutkimustoiminnasta. Työ alkaa mahdollisimman pian, viimeistään 1.6.2002 ja kestää 24 kk, mikäli rahoitus varmistuu. Tehtävän jatko riippuu tutkimusyksikön käynnistymisestä. Palkkaus on A25.

Projektipäällikkö määräaikaiseen virkasuhteeseen. Projektipäällikön tehtävänä on vastata ohjelmistotuotannon suuntautumisvaihtoehtojen mukaisen tietojenkäsittelytieteen muunto-koulutuksen toteutuksesta Kajaanisissa. Tehtävän hoitajalta edellytetään ylempää korkeakoulututkintoa pääaineena tai vahvana sivuaineena tietojenkäsittelytiede. Työ alkaa mahdollisimman pian, viimeistään 1.6.2002 ja kestää 31.12.2005, mikäli rahoitus varmistuu. Palkkaus on A23.

Suunnittelija määräaikaiseen virkasuhteeseen. Suunnittelijan tehtävänä on suunnitella taloustieteen, erit. ohjelmistoliiketoiminnan, koulutusta osana tietojenkäsittelytieteiden muuntokoulutuksia ja maksullisena palvelutoimintana. Tehtävän hoitajalta edellytetään ylempää korkeakoulututkintoa taloustieteiden alalta. Työ alkaa mahdollisimman pian, viimeistään 1.6.2002 ja kestää 31.12.2003. Tehtävän jatko riippuu koulutuksen vakiintumisesta. Palkkaus on A22.

Suunnittelija määräaikaiseen virkasuhteeseen. Suunnittelijan tehtävänä on opetusteknologian kehittäminen, kurssitoiminnan järjestäminen maksullisena palvelutoimintana ja kouluttaminen. Tehtävän hoitajalta edellytetään soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa ja opetusteknologian tuntemusta. Kouluttajakokemus luetaan eduksi. Työ alkaa mahdollisimman pian, viimeistään 1.6.2002 ja kestää 31.12.2002. Tehtävän jatko riippuu

kurssitoiminnan toteutumisesta. Palkkaus on A22.

Suunnittelija määräaikaiseen virkasuhteeseen. Suunnittelijan tehtävänä on tietojenkäsittelytieteen yliopistokoulutuksen kehittäminen. Tehtävän hoitajalta edellytetään soveltuvaa ylempää korkeakoulututkintoa. Työ alkaa mahdollisimman pian, viimeistään 1.6.2002 ja kestää 31.12.2003. Tehtävän jatko riippuu toiminnan vakiintumisesta. Palkkaus on A22.

Projektsihteeri määräaikaiseen virkasuhteeseen. Projektsihteerin tehtävänä on toimia tietojenkäsittelytieteen yliopistokoulutuksen kehittämishankkeiden sihteerin tehtävissä. Tehtävän hoitajalta edellytetään soveltuvaa korkeakoulututkintoa. Työ alkaa mahdollisimman pian, viimeistään 1.6.2002 ja kestää 31.12.2003. Tehtävän jatko riippuu toiminnan vakiintumisesta. Palkkaus on A19-A20 pätevyyydestä riippuen.

Lisätietoja tehtävistä antavat johtaja Pentti Malinen, puh. 632 4800, 040 555 2878, sähköposti pentti.malinen@oulu.fi ja kehityspäällikkö Risto Hyvönen, puh. 632 4876, 040 589 8561, sähköposti risto.hyvonen@oulu.fi

Hakemukset, joihin on liitettävä ansioluettelo tai ote nimikirjasta sekä muut asiakirjat jotka voivat vaikuttaa valintaan, osoitetaan yliopistolle. Hakemukset tulee toimittaa Oulun yliopiston kirjaamoon, osoite: PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO, viimeistään 17.4.2002 klo 16.15 mennessä.

OULUN YLIOPISTO

Taloustieteiden tiedekunta

Kaksi toimistosihteerin virkaa (A14). Toimistosihteerin tehtäviin kuuluu tiedekunnan hallintoasioihin liittyvät, erityisesti opintoasiainhallinnon tehtävät ja muut tiedekunnan johdon hänelle määräämät tehtävät.

Hakijoilta edellytetään soveltuvaa alan koulutusta, kokemusta toimistotyöstä, toimistotekniikan tai toja ja yhteistyökykyä, kykyä itsenäiseen ja vastuulliseen työskentelyyn sekä hyvään asiakaspalveluun. Kielitaito ja kokemus vastaavien tehtävien hoitamisesta katsotaan eduksi.

Lisätietoja tehtävästä antavat hallintopäällikkö Jukka Maamäki, puh. 553 2917, Jukka.Maamaki@oulu.fi ja opintoasiainpäällikkö Sauli Sohlo, puh. 553 2914, Sauli.Sohlo@oulu.fi

Hakemukset, joihin on liitettävä ote nimikirjasta tai oikeaksi todistettu ansioluettelo sekä muut asiakirjat, jotka voivat vaikuttaa viran täyttämiseen, on Oulun yliopiston taloustieteiden tiedekunnalle osoitettuna toimitettava yliopiston kirjaamoon **viimeistään 19.4.2002 klo 16.15**. Kirjaamon käyntiosoite on Pentti Kaitekan katu 1, Linnanmaa ja postiosoite PL 8000, 90014 Oulun yliopisto.

ALLAKKA

9.4.2002 Biocenter Oulu Graduate School Advanced Course:

From Genotype to Phenotype: Gene Activation and Action

Thomas Schweder, Institute for Applied Microbiology and Molecular Biology, Ernst-Moritz-Arndt Universität Greifswald, Germany:

Comprehensive transcriptome and proteome analysis in connection to bioprocesses.

Auditorium of the Dept. of Medical Biochemistry, Aapistie 7 at 3.15 p.m.

11.4.2002 Biocenter Oulu Seminar Series:

Biocenter Day (separate programme):

Directed evolution: A new multidisciplinary approach for obtaining engineered proteins.

Auditorium L3, Linnanmaa.

16.4.2002 Biocenter Oulu Graduate School Advanced Course:

From Genotype to Phenotype: Gene Activation and Action

James M. Kramer, Dept. of Cell and Molecular Biology, Northwestern University Medical School, Chicago, USA: Collagens in *C. Elegans*.

Auditorium of the Dept. of Medical Biochemistry, Aapistie 7 at 3.15 p.m.

18.4.2002 Biology Thursday Seminars:

Dr. Tiiu Kull, Dept. of Botany, Estonian Agricultural University, Tartu:

Population biology of an orchid, *Cypripedium calceolus*. Linnanmaa, Kuusamonsali (YB210) at 12.15.

18.4.2002 Biocenter Oulu Seminar Series:

Reija Hieta & Liisa Kukkola, Dept. of Medical Biochemistry: Prolyl 4-hydroxylases of *Arabidopsis thaliana* and *Caenorhabditis elegans*.

Auditorium A101, Dept. of Anatomy and Cell Biology, Aapistie 7 at 3.15 p.m.

19.–20.4.2002 Konferensen Svenskan i Finland.

Närmare information: se Tietopisto 4/2002.

VÄITÖSTILAISUUDET

19.4.2002 Heli Ylä-Outinen/anatomian ja solubiologian laitos:

NFI kasvurajoitevalkuainen ihossa. Ilmentyminen kudonvaurion paranemisen ja solujen erilaistumisen aikana.

Anatomian ja solubiologian laitoksen luentosali A101, Aapistie 7 klo 12.

19.4.2002 Xiaojiang Yang/hammaslääketieteen laitos ja radiologian klinikka:

Magnetic resonance imaging of the lateral pterygoid muscle in temporomandibular disorders.

Hammaslääketieteen laitoksen luentosali 1, Aapistie 3 klo 12.

19.4.2002 Helmut Pospiech/Biocenter Oulu ja biokemian laitos:

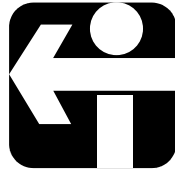
The role of DNA polymerases, in particular DNA polymerase ϵ in DNA repair and replication. Linnanmaa, Kajaaninsali (L6) klo 10.

19.4.2002 Anu Mursula/Biocenter Oulu ja biokemian laitos:

Δ^3 - Δ^2 -Enoyl-CoA isomerase from the yeast *Saccharomyces cerevisiae*. Molecular and structural characterization.

Linnanmaa, Kajaaninsali (L6) klo 14.

2

.5308

Port Payé
Finlande
PMM
90100193

tietopisto

Oulun yliopistoväen tiedotuslehti